

30к-1
10521

ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЇН, ЗЛУЧАЙТЕСЯ!

52231-48

ЗА ЛЕНИНСКУЮ ВУЧОБУ

О Р Г А Н
КУЛЬПРОПУ
Ц И К П / Б / Б

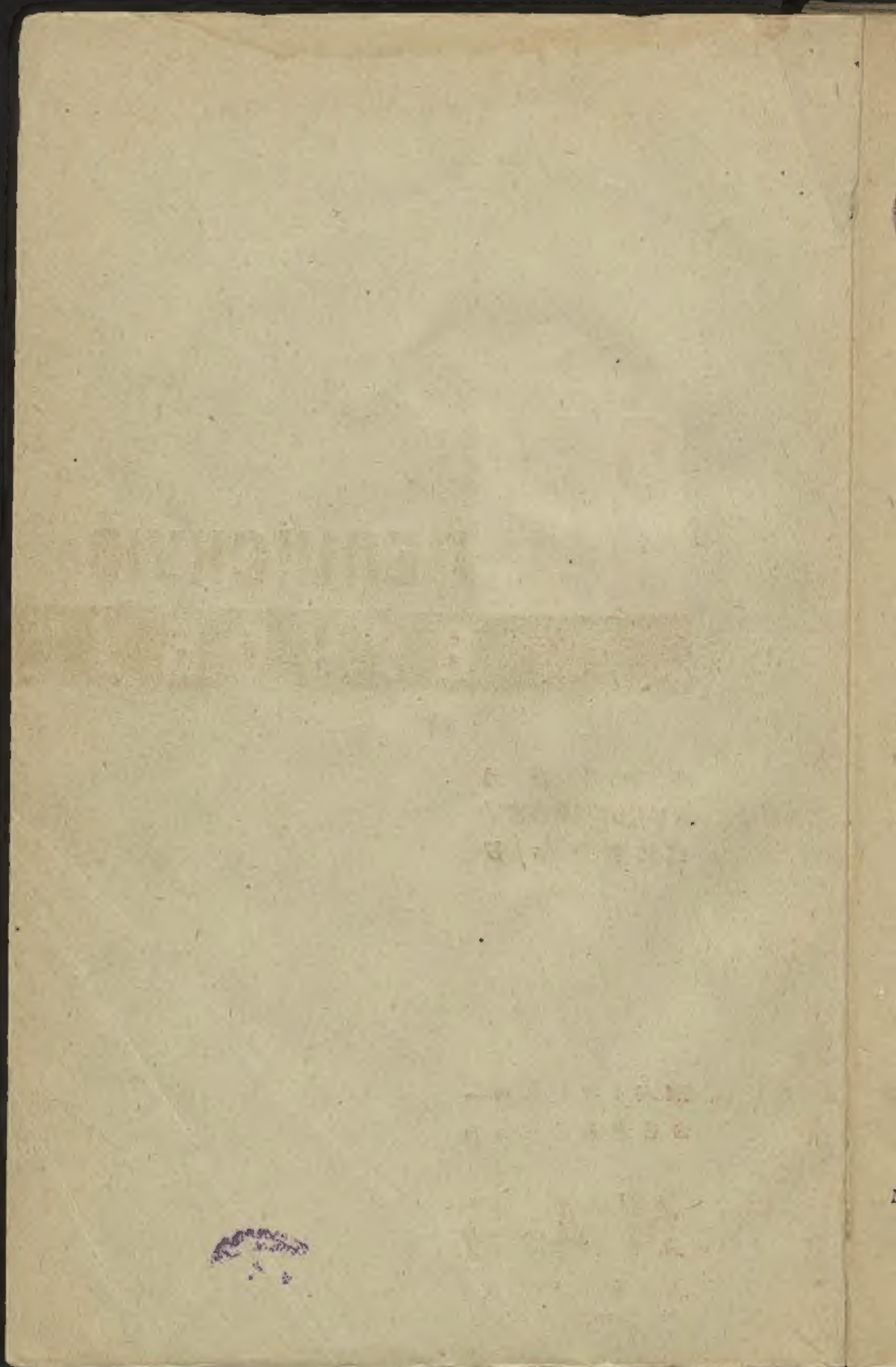
ЖИВЕНЬ—
ВЕРАСЕНЬ

№ 4-5

Д В Б 1932

ПАРТМАССЭНТАР

30к-1/10521

ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЇН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЗА ЛЕНІНСКУЮ ВУЧОБУ

ОРГАН КУЛЬТПРОПУ ЦК КП(б)Б

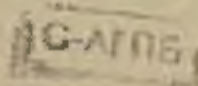
№ 4—5

ЖНІВЕНЬ—ВЕРАСЕНЬ 1932

ВЫХОДЗІЦЬ 2 РАЗЫ ў МЕСЯЦ

ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА БЕЛАРУСІ
ПАРТМАССЭКТАР
МЕНСК

1932

Літпраўка *Н. Бокая*
Корэктар *У. Ляўданскі*
Тэхрэдактар *І. Мілешка*
Здана ў друкарню 13-IX—32 г.
Падапісана да друку 7-IX—32 г.
Адк. кор. друк. *У. Міхалевіч*
Набрано брыгадой *Ландо*

Заказ № 2240.

5.000 экз.

(4³/₄ арк.).

Уп. Галоўлітбелу № 911.

Друкарня імя Сталіна.

АБ ПАДРЫХТОЎЦЫ СЕТКІ ПАРТЫЙНАЙ АСЬВЕТЫ ДА АСЕНЬНЯ-ЗІМОВАЙ РАБОТЫ

Падрыхтоўка сеткі партасьветы да асеньня-зімовай работы павінна быць падпарадкавана выкананьню рашэньняў ліпеньскага аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б аб перабудове партыйна-масавай і выхаваўчай работы.

Выходзячы з гэтых рашэньняў, партарганізацыі павінны пабудаваць сетку партасьветы такім чынам, каб максымальна прыблізіць яе работу да паасобных груп членаў і кандыдатаў КП(б)Б, комсамольцаў, рабочых і працоўных мас. Партасьвета ў сваёй арганізацыйнай перабудове і штодзённай рабоце павінна быць даведзена да самых нізавых зьвеньняў партарганізацыі, разгортвацца, выходзячы з канкрэтных умоў работы цэху, брыгады, колгасу, саўгасу.

Стала працуючай сеткай масавай партасьветы ў надыходзячы асеньня-зімовы пэрыод павінна зьявіцца:

1. Кандыдацкая школа, арганізаваная ў нізавых зьвеньнях партарганізацый (цэхавыя і зьменныя парт'ячэйкі, партгрупы, колгасныя і саўгасныя ячэйкі) для ахопу, як ужо прынятых у партыю, так і падрыхтоўваемых для прыёму. Кандыдацкая школа павінна зьявіцца найбольш глыбкім сродкам партвыхаваўчай работы ячэек у справе ахопу шырокіх мас кандыдатаў КП(б)Б, комсамольцаў і беспартыйнага актыву. Працуючы на працягу 3 месяцаў і ахопліваючы такія пытаньні, як асноўныя законы соцыялістычнага будаўніцтва і асноўныя этапы разьвіцьця бальшавізму—кандыдацкая школа цалкам адказвае гэтым запатрабаваньням. Пры комплектаваньні кандыдацкіх школ, ячэйкам асабліва трэба ўлічыць неабходнасьць індывідуальнага падыходу пры арганізацыі асобных груп слухачоў, выходзячы з іх узросту, падрыхтаванасьці агульнай, вытворчых умоў.

2. Пачатковая школа ленінізму з тэрмінам навучання 6 месяцаў, комплектуецца з таварышоў, якія маюць падрыхтоўку ў аб'ёме кандыдацкіх школ. Школа прапрацоўвае ленінізм альбо гісторыю партыі ў аб'ёме праграмы, якая выдаецца асобным выданнем.

3. У сельскіх ячэйках, дзе няма стала працуючых ячэйкавых прапагандыстаў, арганізуюцца школы-перасоўкі. Для кіраўніцтва імі складаюцца брыгады прапагандыстаў з раённых работнікаў (райпрапагандысты, спецыяльна выдзеленыя на гэту работу члены партыі). Школа-перасоўка працуе з большай нагрузкай і праграмай сваёй работы павінна ахапіць змест кандыдацкай школы і школы ленінізму.

Заняткі, ва ўсіх відах масавага партнавуучання цалкам, падпарадкоўваюцца вытворчым умовам прадпрыемства (работа па зьменах, групах і т. д.). Неабходна ў гэтых адносінах шырока скарыстаць вопыт работы на прадпрыемствах іншых рэспублік (гл. „Прапагандыст“, № 13 за 1932 г. „На путях перестройки“), аршанскага чыгуначнага вузла (прапрацоўка асобных тэм на працягу некалькіх дзён для паасобных груп чыгуначнікаў).

Заняткі ва ўсёй сыстэме партасьветы трэба праводзіць ня менш аднаго разу ў пяцідзёнку.

Аднагадовыя вячэрнія саўпартшколы рыхтуюць і перападрыхтоўваюць нізавы партыйныя актыў прадпрыемстваў, саўгасаў, МТС, колгасаў (партарганізатары, сакратары ячэек і т. д.). Яны арганізуюцца пры ўсіх партыйных камітэтах, бюро партколектываў прадпрыемстваў, пры сельскіх раённых камітэтах, пры буйных саўгасах, МТС і колгасных ячэйках, пры ўмове забеспячэння патрэбнымі кадрамі прапагандыстаў.

Вячэрнія комвузы з 2-гадовым тэрмінам навучання, як вышэйшая форма масавай політвыхаваўчай работы, арганізуюцца пры РК і ГК КП(б)Б пры ўмове забеспячэння комвузаў кіруючымі і выкладчыцкімі кадрамі. Яны ахопліваюць кіруючы партактыў раёнаў і прадпрыемстваў. У прамысловых раёнах на буйных прадпрыемствах арганізуюцца філіялы вячэрняга комвузу для рабочых з партактывам прадпрыемстваў.

Відавочна, што стала функцыянуючымі формамі партасьветы нельга ахапіць усёй арганізацыі, паасобных груп камуністаў (дзякуючы спецыфічным умовам працы некаторых з іх), шырокіх рабочых і працоўных мас. Таму формы партыйнай асьветы па-

вінны быць самымі гібкімі і рознабаковымі. Неабходна шырока скарыстаць эпізодычныя, дапаможныя да сталай сеткі, формы партыйнай вучобы: кароткатэрміновыя (15—20 дзён) курсы кандыдатаў, школы-аднаднеўкі і ўдарныя дні вучобы, курсы канфэрэнцыі (1—3 дні), політмасоўкі, політбой і т. д. Эпізодычныя формы вучобы зьяўляюцца сродкам папулярызацыі і мобілізацыі мас вакол выканання чарговых задач партыі, папулярызацыі і ўкаранення асноў марксысцка-ленінскай тэорыі. Эпізодычныя формы вучобы, як дадатковыя да пастаяннай сеткі партыйнай асьветы зьяўляюцца лепшым сродкам увязкі бальшавіцкай тэорыі з бальшавіцкай практыкай.

Апрача пастаянна функцыянуючых вячэрніх СПШ і вячэрняга комвузу для вучобы партактыву, трэба скарыстаць такія формы навучання, як: 1) марксысцка-ленінскія гурткі, 2) каротка тэрміновыя раённыя курсы партактыву (1½—2-месячны тэрмін навучання), 3) курсы, разлічаныя на 3—5 дзён па паасобных праблемах будаўніцтва сацыялізму, гісторыі партыі і т. д. і нарэшце 4) перыодычныя курсы-сэмінары райпартактыву, працуючыя 1—2 разы ў месяц. Распрацоўка тэм на курсах павінна праводзіцца па заданнях, загадзя складзеных і разданых слухачам.

Разам з гэтым неабходна шырока разгарнуць завочныя формы партнавування—завочныя СПШ, завочны комвуз, завочны комсамольскі універсытэт.

Посьпех у рабоце партыйных школ, патрэбная якасьць выкладаньня залежыць ад добра падобраных, стала падрыхтаваных прапагандыцкіх кадраў. РК і ГК КП(б)Б неабходна зараз-жа перагледзець склад штатных і па-за штатных прапагандыстаў, падбраць прапагандыстаў з партктыву, замацаваць іх за школамі ня менш, чым на адзін год. Разам з арганізацыяй сеткі партасьветы арганізаваць і сетку бягучай падрыхтоўкі працуючых прапагандыстаў. Пропсэмінар, консультацыйныя пункты на буйных прадпрыемствах, вусная і пісьмовая консультацыя, нарады прапагандыстаў, сыстэматычная праверка і інструктаж работы прапагандыстаў шляхам прымацаваньня да буйнейшых школ інструктароў вучобы,—павінны зьявіцца асноўнымі формамі падрыхтоўкі прапагандыстаў. Трэба зараз-жа ўзяць курс на падрыхтоўку прапагандыстаў для кожнай ячэйкі з яе складу.

Справа партыйнай асьветы павінна быць справай усёй парт-арганізацыі. Неабходна дабіцца, каб кожны кіруючы работнік,

кожны партыец у сваёй рабоце выходзіў з таго, што ўзбраенне кожнага куніста разуменнем асаблівасці і задач сучаснага этапу барацьбы за сацыялізм для ўзначальвання мас, для паспяховага кіраўніцтва імі ў барацьбе за хутчэйшую ліквідацыю нашай тэхніка-эканамічнай адсталасці" (Пастышаў)—зьяўляецца асноўным крытэрыем у выкананні дырэктыв партыі па падрыхтоўчай рабоце.

Падрыхтоўчай работай да асення-зімовай партвучобы трэба дабіцца таго, каб парт'ячэйкі зразумелі, што гэта справа ўсёй партарганізацыі, а ня толькі Культпропу і патрабуе састэматычнага і апэрацыйнага кіраўніцтва і праверкі выканання дырэктыв, якія даюцца ў гэтай галіне" (ліпеньскі пленум ЦК КП(б)Б.

Партарганізацыі павінны дабіцца сапраўднага, па-бальшавіцку пастаўленага кіраўніцтва ўсёй партвыхаваўчай работай, не падмяняючы яго паляровым, бюрократычным кіраўніцтвам.

Цэнтральны і раённы друк, уся састэма фабрычна-заводскага, саўгаснага і колгаснага друку павінна зараз-жа разгарнуць барацьбу за паспяховае разгортванне партвыхаваўчай работы, концентруючы ўвагу партарганізацый навакол такіх вузлавых пытанняў, як перабудова ўсёй састэмы партвыхаваўчай работы, перанясенне цэнтру ўвагі ў цэхавыя, саўгасныя і колгасныя ячэйкі; забеспячэнне сеткі партасветы падрыхтаванымі, вытрыманымі прапагандыстамі, барацьба за якасць выкладання, вытрыманасць марксысцка-ленінскай прапаганды.

Райкомам і гаркомам КП(б)Б неабходна зараз-жа заняцца пытаннямі становішча політвыхаваўчай работы ў КСМ, асабліва сярод навічкоў, рабочай масы і працоўнай моладзі.

Асноўнымі формамі політвыхаваўчай работы ў КСМ павінна з'явіцца пачатковая політшкола, для новых папайненняў, для непісьменных політычна комсамольцаў; гурткі комсамольскага актыву па асобных тэмах, праблемах, па асобных дысцыплінах марксысцка-ленінскай тэорыі. Частка комсамольскага актыву павінна быць ахоплена школам і гурткамі сеткі партасветы.

Мы можам толькі тады выканаць з поспехам дырэктывы ліпеньскага пленуму, калі партасвету—гэты асноўны складаны элемент усёй партвыхаваўчай работы—пабудуем у залежнасці ад патрабаванняў пазасобных груп слухачоў, выходзячы з іх узросту, падрыхтаванасці, вытворча-бытавых умоў, калі не куністаў, рабочых і працоўныя масы будзем прыстасоўваць.

да пабудаванай намі сеткі партасьветы, а, наадварот, апошнюю будзем прыстасоўваць да патрабаваньняў слухачоў.

Максымальная гібкасць і опэратыўнасьць ў разгортваньні і кіраўніцтве партыйнай вучобай, падняцьцё якасьці гэтай вучобы, неадрыўная сувязь яе з чарговымі задачамі будаўніцтва соцыялізму—чарговы лёзунг партыйных організацый у галіне партыйна-выхаваўчай работы.

АДДЗЕЛ ОРГАНІЗАЦЫІ І МЭТОДЫКІ ПАРТАСЬВЕТЫ

1. ДА ВЫНІКАЎ І ЧАРГОВЫХ ЗАДАЧ У РАБОЦЕ ПРОПГРУП ЦК КП(б)Б

Пропгрупы ў КП(б)Б працуюць невялікі тэрмін. Організацыя іх выклікана неабходнасьцю найбольш поўнага ахопу культраробатай рабочых і працоўных мас, найбольш поўнага ахопу ўзрастаючай політычнай актыўнасьці іх, як выніку посьпехаў соцыялістычнага будаўніцтва. Перад пропгрупамі былі пастаўлены задачы: 1) дапамагчы партарганізацыям у разгортваньні марксыска-ленінскага выхаваньня, асабліва сярод маладых членаў і кандыдатаў КП(б)Б; 2) дапамагчы партарганізацыям у справе падрыхтоўкі партыйных кадраў для нізавых зьвеньняў партработы; 3) організаваць работу па сыстэматычным павышэньні марксыска-ленінскага ўзроўню працукчага партактыву; 4) дапамагчы партарганізацыям у справе давядзеньня да шырокіх рабочых і працоўных мас асноўных рашэньняў партыі.

Задачи гэтыя, чотка выражаныя ў палажэньні аб партгрупках ЦК КП(б)Б, указваюць, што апошнія ў сваёй штодзённай рабоце павінны дабівацца пасьпяховага выкананьня дырэктывы партыі аб сыстэматычным павышэньні ідэйна-політычнага ўзроўню партарганізацый, штодзённай работай дабіваючыся „выкоўваньня стойкіх бальшавікоў, здольных орыентавацца ў сучаснай абстаноўцы соцыялістычнага будаўніцтва, усвойшых багатае гістарычнае мінулае нашай партыі, усвойшых вопыт барацьбы партыі на два фронты, уясьніўшых сабе сувязь нашага соцбудаўніцтва з барацьбой сусьветнага пролетарыяту, здольных у новых умовах узначаліць і павесьці за сабой масы на барацьбу“ (Постышаў).

Пропгрупы распачалі сваю работу напярэдадні веснавой сяўбы (сакавік месяц). Падрыхтоўка да сяўбы—разьмеркаваньне сіл і сродкаў для пасьпяховага выкананьня пляну веснавой сельскагаспадарчай кампаніі, вызначалі зьмест і формы практычнай

дзейнасці партарганізацый. Таму пропгруппы павінны былі формы і методы работы па выкананні задач, пастаўленых перад імі ЦК КП(б)Б, падпарадкаваць умовам практычнай работы партарганізацый—прыстасаваць іх да вытворчых умоў раёну, выцякаючых з задач па веснавой кампаніі.

Пропгруппы ЦК разам з райкомамі КП(б)Б павінны былі, у адпаведнасці з асноўнымі задачамі партарганізацый, распрацаваць не толькі формы і методы работы, але ў значнай ступені вызначыць і змест яе, які-б адказваў дырэктывам партыі па бягучых гаспадарча-політычных кампаніях, як пасеўкампанія, уборачная і інш.

*

Праведзеная ў пачатку жніўня нарада пропгруппы ЦК паказала, што апошнія ўказаныя вышэй умоў, якія забяспечваюць паспяховае вырашэнне задач, пастаўленых ЦК КП(б)Б—ня ўлічылі. Пропгруппы свае плянавыя меркаванні складалі ў значнай ступені, не арыентуючыся на ўмовы практычнай работы партарганізацый. Мны проста дырэктывы, дадзеныя з ЦК, механічна пераносілі ў свае пляны і праводзілі па іх сваю работу. Райкомы з свайго боку не пастараліся ўнесці патрэбных корэктыв у пляны пропгрупп, а, наадварот, некаторыя з іх заняліся зусім іншай справай—размеркаваннем членаў пропгрупп на сталую работу: заг. хатчыталень, сакратарамі ячэек, а некаторых проста штатнымі ўпаўнаважанымі па кампаніях.

А вынікі?.. Пропгруппы ў значнай ступені ня выклікалі сваіх плянавых меркаванняў па падрыхтоўцы кадраў, разгортванні масавай партвыхаваўчай работы і т. д. Ім у процэсе работы трэба было значна корэктаваць свае пляны і адначасова высоўваць новыя формы і методы работы, у парадку самацёку. Такім чынам пропгруппы на нараду прыйшлі з зусім іншымі вынікамі як па змесце, так і па формах работы, у параўнанні з тым, што намячалі ў пачатку свайой работы.

Аналізуючы вынікі работы пропгрупп, можна ўстанавіць, што цэнтральнае месца ў іх рабоце займалі 1—1²-месячныя курсы па партыяйках, падобныя па форме і па змесце работы да школы-перасоўкі. Гэта адна з форм, на якой спыніліся пропгруппы, іншых форм партасветы яны не разгарнулі. Члены пропгруппы размяркоўваліся па ячэйках і там працавалі ў адпаведным

над популярызацыяй чарговых рашэньняў партыі. Справа, вядома удзячная. Але была ўся ў тым, што пропгруппы такім чынам аказаліся ізоляванымі ад усёй астатняй часткі партарганізацыі і абмежаваліся ў свай рабце якімі-небудзь 2—3 ячэйкамі.

У выніку атрымалася, што разгортваньне масавай партвыхаваўчай работы пропгруппы зьвялі да ахопу некалькіх дзесяткаў чалавек членаў і кандыдатаў партыі, комсамольцаў і беспартыйнага актыву, і гэта ў той час, калі трэба было ахапіць сотні чалавек.

Задача ахопу марксысцка-ленінскім выхаваньнем партарганізацыі цалкам, як бачым, была выканана нездавальняюча. Яўна нездавальняючыя вынікі ў гэтай галіне работы атрымаліся дзякуючы таму, што ня былі скарыстаны больш гібкія формы партвучобы, якія-б больш адказвалі ўмовам правядзеньня веснавой кампаніі. Пропгрупа не мобілізавала партарганізацыю на правядзеньне гэтай работы, наасобных яе (партарганізацыі) членаў на непасрэдны ўдзел у гэтай рабце пры дапамозе пропгруппы.

Кожнаму вядома, што дапамагчы партарганізацыям у разгортваньні масавай партвыхаваўчай работы, гэта ня значыць абмежавацца ў гэтай рабце толькі сіламі пропгруп (што ў асноўным і рабілі пропгруппы). Гэта значыць—мобілізаваць усю партарганізацыю на гэтую работу, арганізаваць вакол пропгруппы людзей здольных непасрэдна праводзіць работу ў сетцы партасьветы, падрыхтаваць іх на прапрацоўку канкрэтных пытаньняў у сыстэме партасьветы, узяцца самой (пропгрупе) за работу ў 1—2 ячэйках і на практыцы работы ў гэтай ячэйцы паказаць усёй партарганізацыі, як трэба праводзіць партвыхаваўчую работу масавым парадкам, не дапускаючы ніякіх разважаньняў аб „об’ектывных прычынах“.

Работу, нарэшце, трэба было арганізаваць не адрываючы работнікаў ад падрыхтоўчай дзейнасьці да веснавой с. ўбы, спарыстаць на прапрабце кожнага ўпадзельнага РК, выяжджаючага ў ячэйку, колгас, саўгас. Трэба было шырока скарыстаць такія формы і мэтоды работы, як ударныя дні вучобы, школы-адна-дзёнкі, політмасаўкі, кароткатэрміновыя (10—15 дзён) кандыдацкія школы па асноўных пытаньнях соцбудаўніцтва і партыі, кароткатэрміновыя (3—5 дзён) па ячэйках курсы-нарады і т. д.

Засеўшы па ячэйках на 1—1½ месяцы, пропгруппы бязумоўна нічога не змаглі зрабіць, не гавораць ужо аб тым, што працуючыя ў раёне прапагандысты ня мелі ад пропгруп ніякай дапамогі

Аналігічныя вынікі, дзякуючы тым-жа, указаным вышэй прычынам, можна наглядаць і па другой адказнейшай галіне работы пропгруп—падрыхтоўцы кадраў.

Тав. Постышаў у сваёй прамове да пляну оргбюро ЦК УсеКП(б) (1931 г., журнал „Партбудзўніцтва“ № 5), гаворачы аб падрыхтоўцы кадраў для вёскі, падкрэсьлівае, што „трэба ў першую чаргу падняць на больш высокі ўзровень політычную пісьменнасьць актыву і тым самым павысіць яго баяздольнасьць“.

Гэты вучастак работы—вучоба вясковага партактыву—трэба сказаць, зусім вышаў з поля дзейнасьці пропгруп, якія працавалі ў сельскіх раёнах. Яны не займаліся пытаньнем павышэньня марксысцка-ленінскага ўзроўню працуючага партактыву. Далека нездавальняюча абстаіць справа з падрыхтоўкай маладых партыйных кадраў. Такія кадры, як партработнікі ў ячэйках колгасаў, МТС, саўгасаў, работнікі сельсаветаў і іншых галін партыйнай політмасавай і гаспадарчай работы—зусім ня былі прадугледжаны ў плянах работы пропгруп. І гэта ў той час, калі частка работнікаў пропгруп займалася на склікаемых рознымі арганізацыямі раёну курсах, нават некаторыя работнікі пропгруп (Старобін) прабавалі выкладаць на пэдкаурсах і т. д.

Указаньне т. Постышава аб тым, што кадры, якія прайшлі жорсткую школу клясавай барацьбы, „трэба навучыць і сьмялей высоўваць на кіруючую сельскую і раённую работу“—ня было пакладзена пропгрупамі ў аснову сваёй работы.

У справе падрыхтоўкі кадраў пропгрупы, правільна паставіўшы пытаньне аб падрыхтоўцы ў першую чаргу пропагандыстаў, таму, што толькі вырашыўшы праблему пропкадраў можна больш шпарка разгортваць работу падрыхтоўкі кадраў па іншых галінах работы, вырашылі гэтую задачу нездавальняюча. Трэба констатаваць, што раёны пропкадрамі поўнасьцю не забясьпечаны. Такія вынікі тлумачацца тым, што пропгрупы ніякіх іншых форм работы па падрыхтоўцы пропкадраў апрача толькі 1-1² месячных раённых курсаў не скарыстоўвалі.

Райкомы КП(б)Б, згадзіўшыся прыныпова на неабходнасьць скліканьня курсаў, адцягвалі гэта мерапрыемства па вельмі зразумелых прычынах: яны не маглі ў разгар саўбы зьняць з практычнай работы на райкурсы лепшых партыйцаў арганізацыі. У выніку курсы, дзе яны і былі скліканы, ня далі патрэбных вынікаў, таму

што на курсах былі маладыя члены і кандыдаты КП(б)Б, не падрыхтаваныя, у асобных выпадках проста няпэўненыя.

Для паспяховага вырашэння задачы па падрыхтоўцы прапагандыстаў трэба было, выявіўшы фактычную патрэбнасць па ячэйках, на месцы выдзяліць таварышоў, якія павінны былі астацца ячэйкавымі прапагандыстамі і потым камбінаванымі метадамі каротка-тэрміновыя ўстановачныя на працягу 2—3 дзён курсы-нарады, для прапрацоўкі выдзеленых у плане тэм, індыўідуальных заданняў, вусныя і пісьмовыя кансультацыі, пропсэмінарыі па ячэйках і невялікіх кустах,—работы падрыхтаваць іх для прапагандысцкай работы. Усе гэтыя эпізодычныя формы вучобы пропкадраў павінны былі падрыхтаваць нарэшце 2-месячныя курсы прапагандыстаў для парт. і комсамольскіх ячэек, якія і правесці ў часе міжпар'я (чэрвень—ліпень месяцы).

Трэба адзначыць, што райкомы не праявілі патрэбнай ініцыятывы ў справе, як падрыхтоўкі кадраў прапагандыстаў, так і разам з пропгрупамі, не займаліся пытаннем плянавай падрыхтоўкі кадраў па іншых галінах партыйна-масавай і гаспадарчай работы. Пануючае ў гэтай галіне саматужніцтва значна адбілася на паспяховасці выканання дырэктывы па падрыхтоўцы кадраў раёнам.

Далейшая работа пропгруп у галіне падрыхтоўкі кадраў павінна зводзіцца да таго, каб, ставячы і надалей цэнтральнай задачай падрыхтоўкі прапагандыстаў для нізавых звяненняў парт-арганізацый, плянава падрыхтаваць асобныя групы партактыву, выходзячы з патрэбнасці кожнай у асобку ячэйкі. Гэта патрабуе ў сваю чаргу сталага вывучэння гэтага пытання па асобных ячэйках, па асобных галінах партработы. У цэнтры ўсёй работы па падрыхтоўцы кадраў трэба паставіць задачу павышэння політычнай бяздоўнасці працуючага партактыву. Работу трэба арганізаваць навокал вывучэння асобных праблем сацыялізму, асноўных этапаў у развіцці бальшавізму і т. д.

У дапамогу да курсавых мерапрыемстваў трэба прыцягнуць такія формы падрыхтоўкі партактыву, як ВСНЦ, завочная сістэма партнавучання, марксысцка-ленінскія гурткі і т. д. Прогрупа павінна дабіцца такіх вынікаў работы, якія забяспечылі б райпартарганізацыі патрэбнымі кадрамі—падрыхтаванымі і здольнымі змагацца за паспяховае, пераможнае сацыялізму вёскі.

* * *

Некалькі слоў аб рабоце пропгруп на Аршанскім чыгуначным вузле і на зав. „Асінторф“.

Пропгрупа, яка працювала на Аршанській чыгуначным вузле, ня мела ў сваёй рабоце вышэй указаных недахопаў. Усю сваю работу яна будавала сурова ўлічваючы вытворчыя ўмовы транспарту.

Вынікі работы пропгрупы, трэба сказаць, больш чым здавальняючыя. Пропгрупа змагла на вопыце работы школ паравознікаў і кзидуктарскіх брыгад даказаць некаторым партарганізацыям вузла, што аб'ектыўных умоў, якія-б тармазілі партвучобу—няма. Ёсць толькі нежаданьне праводзіць гэтую работу. Кіруючы 2—3 школамі, пропгрупа арганізавала масавую партасьвету на вузле праз сыстэматычны інструктаж ячэек і пропагандыстаў па гэтым пытаньні.

Падрыхтоўку кадрэў пропгрупы ўвязалі з задачамі разгортваньня партмасавай работы на вузле, забясьпечыўшы праз курсавую сыстэму (з адрывам ад вытворчасьці і без адрыву ад вытворчасьці) асноўныя вучасткі партработы, комсамольскай і профэсійнай работы вузла.

Адваротнае мы бачым на зав. „Асінторф“: тут партгрупа не зразумела сваіх задач, таму яе работа мела зусім іншыя рэзультаты, чым работа чыгуначнай пропгрупы.

Перад пропгрупай стаяла асноўная задача—разгарнуць політвыхаўчую работу сярод рабочых заводу, мобілізаваць іх на пасьпяховае выкананьне прамфініляну. Гэта задача стаяла раней і, стаіць і цяпер. Выкананьне яе трэба было арганізаваць шляхам мобілізацыі партыйцаў, комсамольцаў і беспартыйнага актыву на шырокую агітмасавую работу па брыгадах, казармах і т. д. Трэба было інструкцыйным пэракам праз курсы-нарады рыхтаваць агітатараў, чытачоў і т. д. для брыгад тарфлянікаў. Сілы трэба было расставіць па заводзе і разам з парткомам сачыць за выкананьнем даваемых на гэтай рабоце дырэктыв партыі. Самім членам пропгрупы паказаць прыклад правядзеньня політмасовах у брыгадах, політгутарак па групах, казармах, політчытак і т. д. Гэтая пропгрупа не зрабіла ў тэй ступені, як патрабавалася. Яна абмежавалася работай у 2—3 партшколах, аб'яднаючых адзінкі камуністаў, комсамольцаў—і ўсё—яўна нездавальняючыя вынікі. Партком заводу відаць, сам не асабліва разьлічваў на вынікі політвыхаўчай работы і ў паасоных выпадках проста не дапамагаў пропгрупе, не кіраваў яе работай у напрамку забясьпечваючага выкананьня дырэктыв. Пропгрупе і парткому заводу трэба, улічыўшы ўказаныя недахопы, арганізаваць у пер-

шую чаргу масавую політвыхаваўчую работу, арганізуючы праз яе таксама і сыстэматычны рост партарганізацыі заводу.

* * *

Прайшоўшы перыод работы пролгруп ЦК КП(б)Б— гэта першы вопыт іх работы. Недаховаў, яўных прарываў у рабоце пролгруп бязумоўна ёсць шмат. Але ня гледзячы на ўсе гэтыя недахопы трэба констатаваць, што пролгрупы, як форма культпропработы, сябе бяспрэчна апраўдваюць.

Пролгрупы, абмяняўшыся вопытам сваёй работы, улічывшы станоўчыя і адмоўныя бакі пасля нарады, бязумоўна возьмуцца з падвоенай энэргіяй за выкананьне дырэктыў, пастаўленых перад імі ЦК КП(б)Б.

Абмен вопытам работы, соцыялістычныя методы работы—соцспаборніцтва паміж групамі, ударніцтва ўнутры іх—забяспечаць паспяховае вырашэньне асобных задач, на якіх у першы этап работы мы нарабілі шмат памылак.

Павышаючы тэарэтычны ўзровень работнікаў пролгруп, умовы для гэтага як з боку Культпропу ЦК, так і асобных райкомаў, дзе працуюць пролгрупы—павінны быць складзены, трэба забяспечыць патрэбную якасьць у культпропрабоце, якая праводзіцца пролгрупамі.

Аддзел програм і мэтодраспрацовак

2. НАВУЧАЛЬНЫ ПЛАН ВЯЧЭРНЯЙ АДНАГАДОВАЙ САЎПАРТШКОЛЫ НА 1932—33 год.

№ на чар.	Назва дысцыплін	Колькі гадзін
Паніжаны варыянт		
1	Беларуская мова	24
2	Матэматыка	24
3	Гісторыя партыі	100
4	Асноўныя пытаньні будаўніцтва соцыялізму ў СССР	60
5	Партыйнае будаўніцтва (арганізацыйна-партыйная, масавая і політвыхаваўчая работа партыі)	40
6	Эконом географія (з картай)	40
	Усяго	288
Павышаны варыянт		
1	Беларуская мова	30
2	Матэматыка	30
3	Ленінізм	100

№ па чар.	Назва дысцыплін	Колькі гадзін
4	Гісторыя класавай барацьбы . . .	80
5	Асновы політэкономіі ў сувязі з тэорыяй савецкай гаспадаркі . .	100
6	Партыйнае будаўніцтва (арганізацыйна-партыйная, масавая і політвыхаваўчая работа партыі) . . .	44
Усяго		384

Тлумачальная запіска

„Узросшая складанасць і адказнасць задач, якія стаяць перад партыяй у цэлым і кожнай нізавой партыйнай ячэйкай у даны перыод, патрабуюць неадкладнай, карэіннай перабудовы і рашучага ўмацавання партыйна-арганізацыйнай, масавай і політвыхаваўчай работы партыі ў адпаведнасці з указаннямі т. Сталіна“ (з пастанова ліпеньскага пленуму ЦК КП(б)Б).

Пленум падкрэсліў неабходнасць забеспячэння актыўнага, інтэнсіўнага партыйнага жыцця кожнай парт’ячэйкі, партгрупы, кожнага члена і кандыдата партыі ў паасобку, павышэння ідэйна-політычнага ўзроўню і ідэалёгічнай згуртаванасці партарганізацыі.

„Неабходна дабіцца таго, — гаворыць пастанова ліпеньскага пленуму, — каб куніст быў ня толькі ўзорам ударнай вытворчай работы, але і політычным правадыром і арганізатарам мас“.

Вячэрняя аднагадовая саўпартшкола павінна з’явіцца першым дапаможнікам партыйнаму актыву ў сапраўды большавіцкім разгортванні арганізацыйна-партыйнай, масавай і політвыхаваўчай работы партыі. Вучэбны плян школы і пабудаваны такім чынам, каб даючы асновы рэвалюцыйнай тэорыі ў яе непарыўнай сувязі і адзінстве з практыкай соцыялістычнага будаўніцтва, выходзіць сапраўды адпавядаючага сваім задачам нізавога партыйнага работніка, які-б у сваёй штодзённай канкрэтнай рабоце ўмеў выходзіць з ўсёй шырыні задач будаўніцтва соцыялізму і асноў большавіцкай тэорыі.

Асноўным прынцыпам вучэбнага пляну школы з’яўляецца пранізванне вывучаемых прадметаў сучаснымі задачамі партыі

і рабочай клясы, максымальная і неад'емная сувязь з партыйнай работай на даным прадпрыемстве, саўгасе, колгасе.

Школа павінна быць ня прывескам да агульнай партыйнай работы, а важнейшым і неадрыўным вучасткам гэтай работы. Усе вывучаемыя прадметы, якія павінны распрацоўвацца ў самай шчыльнай сувязі з сучаснымі задачамі партыі, у прыватнасці такі прадмет, як „асноўныя пытанні будаўніцтва сацыялізму ў СССР“ павінны з'яўляцца тэарэтычнай зброяй для кожнага слухача школы ў перабудове і разгортванні партыйнай работы на прадпрыемстве.

Вучэбны плян работы дзецца ў двух варыянтах: павышаны і паніжаны. Асноўным тыпам ВСПШ павінна быць аднагадовая. Там, дзе будуць арганізаваны двухгадовыя ВСПШ, то паніжаны варыянт вучэбнага пляну будзе складаць першы год навучання, а павышаны варыянт — другі год навучання.

Вучэбны плян паніжанага варыянта разлічан на 8 м-цаў — 3 разы ў дэкаду па 4 гадз.—288 г.

Павышаны варыянт разлічан на 8 м-цаў — 4 разы ў дэкаду па 4 гадз.—384 г.

Парадак прапрацоўкі прадметаў прапануецца наступны: пачаць вучобу з гісторыі бальшавізму, белмоў і матэматыкі. Пасля сканчэння гісторыі бальшавізму перайсці да распрацоўкі асноўных пытанняў будаўніцтва сацыялізму ў СССР і інш.

Прапрацоўка паказаных у вучэбным плане дысцыплін павінна праводзіцца з максымальным прыцягненнем матэрыялаў свайго раёну, прадпрыемства, саўгаса, колгаса. Агульна-адукацыйныя прадметы пастаўлены ў самым пачатку курсу з тым, каб даць слухачам школы пэўны мінімум ведаў, без якіх немагчыма колькі небудзь сур'ёзная работа над кнігай, на прадпрыемстве, у цаху, у брыгадзе. Програма іх іменна так і пабудована, каб палегчыць як прапрацоўку тэарэтычнага матэрыялу, так і практычную работу.

Курс партыйнай работы павінен з'явіцца адным з самых асноўных у школе. Кіраўнік павінен самым дасканалым чынам ведаць прадпрыемства, саўгас, колгас, становішча партыйнай работы ў іх і якую работу выконвае кожны слухач у паасобку. Група ў цэлым абгаварвае пытаньне аб самім удзеле ў перабудове партыйна-масавай работы. Перад кожным слухачом ставяцца пэўныя канкрэтныя задачы. Заняткі з'яўляюцца як-бы сваяасаблівай паглыбленай канферэнцыяй, дзе побач з такімі метадамі, як лекцыя кіраўніка, самастойная прапрацоўка матэрыялу слуха-

ай
ай
ы.
ай
ці
му
га
гы
ны
я.
ы
я,
—
на
а-
а
у-
а
о
я
ь
и
г,
ь
.
к
и
и
.
е
и
—
у
—

Роботнікі бюро ячэйкі або колектыву могуць прыцягвацца сіраўніком школы да распрацоўкі пэўных тэм, звязаных з парт-
работай данага прадпрыемства.

У залежнасьці ад мэтавай устаноўкі ВСПШ з слухачоў арганізуюцца сэкцыі для прапрацоўкі практычных пытанняў партбудаўніцтва. У школе магчыма быць арганізавана ад 2 х да 5-ці сэкцый з тым, каб у кожнай было ня менш 15—50 чал. (сэкцыя рабочых прапрандыстаў, цэхавых оргпарработнікаў—групоргі, эквеноргі, сакратары, сэкцыя комсамольскіх работнікаў, профработнікаў і г. д.). Для чаго слухачы перагрупіроўваюцца ў залежнасьці з выбіраемай імі галіной работы.

У якасьці літаратуры для ВСПШ рэкамендуецца максымальна скарыстаць першакрыніцы Маркса, Леніна, Сталіна, дакументы партыі. Па гісторыі партыі для менш падрыхтаваных скарыстаць падручнік Попова XV выданьне. Прыдаючы вялізарнае значэньне ВСПШ як адной з масавых форм падрыхтоўкі актыву, прапануецца не дапускаць зьніжэньня якасьці работы школ і зьніжэньня яе ролі ў сыстэме марксысцка-ленінскага выхаваньня; комплектаваньне ВСПШ правесці за кошт ячэйкавага партыйна-комсамольскага, профсаюзнага, савецкага і колгаснага актыву. Па сканчэньні работы ВСПШ рэкамендуецца слухачам выдаваць пасьведчаньні аб сканчэньні школы.

Программнометодичное Бюро Культ-
пропу ЦК КП(б)Б.

ЛІТАРАТУРА ДЛЯ СЛУХАЧОУ

кандыдацкай партыйнай школы па першай тэме праграмы: Інгуслаў „Два
міра—двае сыстэмы“

ЛІТАРАТУРА ДЛЯ КІРАЎНІКОЎ

I. Два міра—двае сыстэмы. Капіталізм і соцыялізм

Маркс, „Капітал“, т. I, аддз. XXIV, раздзел I, III, VII.

„Наёмны труд и капитал“.

„Заработная плата, цена и прибыль“.

Маркс и Энгельс, „Коммунистический манифест“, раз. I, стар. 6.

Энгельс, „Анти-Дюринг“, аддз. III, раздзел II, стар. 20

Ленін, „Три источника и три составные части марксизма“.

Ленін, „Карл Маркс“ (параграф аб эканамічным вучэнні).

Ленін, „Программа Коминтерна“, аддзел I, § I.

Ленін, „Программа ВКП(б)“—(Уводная частка).

Ленін, „Империализм, как новейший этап капитализма“.

Ленін, „Доклад на II конгрессе Коминтерна“, т. XXV, стар. 281—286
выд. 2-е і 3-е

Сталін, „Отчет на XVI съезде, раз. I. „Вопросы ленинизма“, разд. „Основные
проблемы VI конгрессу Коминтерна“, стар. 409—413, выд. 1931 г.

Рэзолюцыі VI конгрэсу Комінтэрну.

Рэзолюцыі XI пленуму ІККІ.

Мануільскі, „Доклад на XI пленуме ИККИ, журнал „Коммунистический
интернационал“, № 9 і 10 (артыкулы, прысьвечаныя XI пленуму ІККІ) і № 1
за 1931 г.

Молатаў і Куйбышаў, „Доклады на XVII партконференцыі“.

Выступленьне т. Молатава на IX зьездзе профсаюзаў.

Лазоўскі, „Доклад на IX зьездзе профсаюзаў“.

Бягучыя нумары „Правды“ матэрыялы аб міжнародным і ўнутраным ста-
новішчы СССР.

II. Да камунізму—праз дыктатуру пролетарыята.

Літаратура па 2-й тэме для слухачоў Волян, падручнік для кандыдацкай школы
(знаходзіцца ў друку).

Літаратура для кіраўнікоў.

Ленін, „О лозунге соединенных Штатов Европы“, т. XVIII, выд. 2-е і 3-е.

„Программа Коминтерна“, разд. I, § 2, 3 і 4, разд. IV, § 8 і 9.

Сталін, „Об основах ленинизма“, „Исторические корни ленинизма“, гадз. III
§ 3 „Теория пролетарской революции“.

Сталін, „К вопросам ленинизма“, падр. VI „Вопрос о победе социализма
в одной стране“.

Сталин, „Об социал-демократическом уклоне в нашей партии“, разд. „О неравномерном развитии капиталистических стран“.

Сборник „Организованный капитализм“—Дискуссия Комкадем. у 1930 года.

Ленин, „Государство и революция“, падр. I, § 1—3, падр. II, III, V i VI. Твор. выд. 1-е, т. XIV, ч. 2-я, стар. 299—308, 314—342, 357—395.

Ленин, „Пролетарская революция и ренегат Каутский“, т. XV, выд. 1-е, стар. 447—470.

Ленин, „Задачи пролетариата в нашей революции“, т. XIV, выд. 1-е, стар. 37—38.

Ленин, „Экономика и политика в эпоху диктатуры пролетариата“, т. XVI, выд. 1-е, стар. 347—366.

Ленин, „Детская болезнь „левизны“ в коммунизме“, т. XVII, выд. 1-е, стар. 117—118, 135—136.

Ленин, „Тезисы и доклад о буржуазной демократии и диктатура пролетариата“, т. XVI.

Ленин, „Рабочая партия и крестьянство“, т. IX, выд. 1-е, стар. 263—269.

Тезисы об очередных задачах II конгресса Коминтерна“, т. XVII.

„Тезисы о крестьянском вопросе“.

Сборник „Коминтерн в резолюциях“.

„Программа Коминтерна“, падр. IV, § 1, 2, 3, 4, 5, 6.

Сталин, „Об основах ленинизма“, падр. IV, V.

Сталин, „К вопросам ленинизма“, падр. IV. „Пролетарская революция и диктатура пролетариата“, падр. V. „Партия и рабочий класс в системе диктатуры пролетариата“, падр. VII. „Борьба за победу социалистического строительства“.

Сталин, „Вопросы ленинизма“. „К вопросу о рабоче-крестьянском правительстве“, „Вопросы и ответы“, падр. I i V. Об трех основных лозунгах по крестьянскому вопросу. „К вопросу о политике ликвидации кулачества как класса“.

Сталин, „О социал-демократическом уклоне в нашей партии“. „Заключительное слово на XV партконференции“: I. О некоторых общих вопросах, „Марксизм не догма, а руководство к делу“.

Сталин, „Оправомочение в ВКП(б)“, падр. III, § а i б) „О классовой борьбе“, „Об обострении классовой борьбы“ i в) „О крестьянстве“.

Сталин, „Октябрьская революция и тактика русских коммунистов“, падр. IV.

Резолюция VI усесаюзного съезда Советов на докладе т. Яковлева

Стацкий. „Речь на XVII партконференции“.

III. Коммунистическая партия—передовый отряд рабочего класса

Литература для слушателей. Волгин i методрасработка культуры ЦК КП(б)Б

Литература для читателей.

Маркс i Энгельс, „Коммунистический манифест“, падр. II, III i IV.

Ленин, „Детская болезнь „левизны“ в коммунизме“, т. XVII, падр. I—VIII, выд. 1-е.

Ленин, „Письмо к товарищу“, сбор., т. V, выд. 2-е

Ленин, „Что делать“, падр. I i II, твор., т. V, выд. 2-е

Ленин, „Тезисы об основных задачах II конгресса Коминтерна“, т. XVII, стар. 229—231.

Лєнін, „Доклад, зачитане слово и резолюция по вопросу единства партии и анархо-синдикалистском уклоне“, твор. т. XVIII, ч. I, стар. 155—172.

Сталін, „Об основах ленинизма“ надр. VII. „Стратегия и тактика“, надр. VIII. „Партия“, надр. IX. „Стиль в работе“.

Сталин, „К вопросам ленинизма“, надр. V. „Партия в системе диктатуры пролетариата“.

Сталин, „Об индустриализации страны и об правом уклоне в ВКП(б)“ надр. III, стар. 461—471. Зборник, „Вопросы ленинизма“, изд. 1931 г.

Сталин, „З доклада на XVI съезде партии“, раздел „Вопросы руководства внутрипартийными делами“, стар. 61—696 (з заглавием и словом), стар. 710—716.

Сталин, „О некоторых вопросах истории большевизма“.

Гзісь, „Аб ролі комуністичної партії у пролетарській революції, прийнята II конгресом Комінтерну“, 36. Бєлі-Куна „Комінтерн в резолюціях“, стар. 38—49.

Сталин, „Аб більшовизму компартії, прийнята VI пленумом ЦКК“ (т. там-же, стар. 209—212).

Резолюція XV партконференції на докладі т. Сталіна аб соціал-демократичним ухиле ў нашай партії.

Статут УсеКП(б).

Л. Кагановіч, „Речь на пленуме МГК“, „Правда“, ад 7/V 1932 г.

Гікала, —Доклад на нарадзе парторгаў.

Жаброўскі, —Доклад на літвенскім пленуме ЦК і ЦКК КП(б)Б і резолюцыя на докладзе.

Шаранговіч, —Доклад аб выніках літвенскага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б.

2. ТЭМА: КОМУНІСТЫЧНАЯ ПАРТЫЯ—ПЕРАДАВЫ АВАНГАРД РАБОЧАЙ КЛЯСЫ

Плян заняткаў

Рабочая класа—самая рэвалюцыйная, перадавая класа сучаснага грамадства. Гістарычная роля рабочай класы. Ізаўнасыць баявой партыі, узброенай марксысцка-ленінскай тэорыяй, як асноўная ўмова выканання рабочай класай сваёй ролі.

Існаванне більшаўіцкай партыі як асноўная ўмова сусветна-гістарычных перамог, дасягнутых рабочай класай СССР у справе будаўніцтва сацыялізму.

Вучэнне Лєніна—Сталіна аб партыі як авангардзе пролетарыату.

1. Партыя як перадавы атрад рабочай класы. „Партыя павінна ўцягнуць у сябе ўсе лепшыя элементы рабочай класы, іх вопыт, іх рэвалюцыйнасць, іх шчырую адданасць справе і пролетарыату“.

Роля і значэнне рэвалюцыйнай тэорыі і яе ўвязка з практыкай рэвалюцыйнага руху.

„Тэорыя становіцца беспрадметнай, калі яна не звязваецца з рэвалюцыйнай практыкай, таксама як і практыка становіцца сьляпой, калі яна не асьвятляе сабе дарогу рэвалюцыйнай тэорыяй“.

Партыя—політычны правадыр рабочай клясы.

„Партыя павінна стаяць наперадзе рабочай клясы, яна павінна бачыць далей рабочай клясы“.

Карэннае адрозьненне паміж куніістычнай партыяй, як партыяй новага тыпу, і партыямі II інтэрнацыяналу. Хвасьцізм партый II інтэрнацыяналу, якія зьяўляюцца правадырамі буржуазнай політыкі. „Тэорыя стыхійнасьці“ як тэорыя опартунізму. Барацьба большавікоў супроць тэорыі стыхійнасьці як барацьба за гегемонію пролетарыяту, за авангардную ролю партыі.

Партыя як неадрыўная частка рабочай клясы. Адрозьненне паміж перадавым атрадам і астатняй масай і недапушчальнасьць ператварэньня гэтага адрозьнення ў разрыў. „Партыя перастала б быць партыяй, калі гэта адрозьненне ператварылася ў разрыў“. Неабходнасьць цяснейшай сувязі з масамі. Узьемаадносіны паміж партыяй і клясай, паміж партыяй і беспартыйнымі ў рабочай клясе як „узаемадавер'е паміж авангардам рабочай клясы і рабочай масай“ (Ленін). Масавы праток рабочых у партыю як доказ неразрыўнай, непакіснай сувязі партыі з масамі. Комінтэрн—сусьветная партыя большавізму.

2. Партыя як арганізаваны атрад рабочай клясы. Партыя ўвасабленьне арганізаванасьці і дысцыпліны. Арганізацыйныя прынцыпы большавізму. Дэмократычны цэнтралізм як асноўны прынцып арганізацыйнай пабудовы партыі. Асноўныя палажэньні статуту партыі як ланінізму ў арганізацыйным пытаньні. Барацьба за самую строгую жалезную дысцыпліну ў партыі, якая адраецца на сьвядомы ўдзел членаў партыі ў партыйным жыцці. „Хто хоць колькі-небудзь пастаблиае жалезную дысцыпліну партыі пролетарыяту (асабліва ў пэрыод яго дыктатуры), той фактычна дапамагае буржуазіі супроць пролетарыяту“ (Ленін). Роля ланінскага ЦК, як выпрабаванага баявога рэвалюцыйнага штабу ў кіраўніцтве партыяй.

Сутнасьць унутрыпартыйнай дэмократыі. Самакрытыка як зброя выхаваньня сапраўды большавіцкіх кадраў. Самакрытыка—адзнака сілы нашай партыі і сродак яе ўмацаваньня. Неабходнасьць барацьбы за сапраўды большавіцкую самакрытыку, супроць усялякіх спроб яе скажэньня.

3. Партия як вишэйшая форма класавай арганізацыі пролетарыяту. Партия і масавыя арганізацыі рабочай класы. Кіруючая роля партыі, якая зключаецца ў вызначэнні тэй лініі, таго агульнага напрамку, па якім павінны весці сваю работу масавыя арганізацыі пролетарыяту і ў забеспячэнні цвёрдлага правядзення гэтай лініі ў жыццё. Формы кіраўніцтва партыі беспартыйнымі арганізацыямі.

Несумяшчальнасць опартуністычнай тэорыі „незалежнасці“ „нейтральнасці“ беспартыйных арганізацый з тэорыяй і практыкай ленінізму.

4. Партия, як зброя дыктатуры пролетарыяту. „Партия ёсць ня толькі, вышэйшая форма аб'яднання пролетараў, — яна разам з тым зброя ў руках пролетарыяту для заваявання дыктатуры, калі яна яшчэ не заваявана, для ўмацавання і расшырэння дыктатуры, калі яна ўжо заваявана“.

Партия як „акіроўваючая сіла“, асноўная кіруючая сіла ў сістэме дыктатуры пролетарыяту. Масавыя арганізацыі як „прыводы“ і „вагары“, без дапамогі якіх немагчыма ажыццяўленне дыктатуры. Ажыццяўленне партыяй дыктатуры пролетарыяту пры дапамозе „прыводу“. Недапушчальнасць утасамлення дыктатуры пролетарыяту з кіруючай роляй партыі. „Хто ўтасамляе кіраўніцтва партыі з дыктатурай пролетарыяту, той скажае Леніна, няправільна прысвойваючы партыі функцыі насілля ў адносінах рабочай класы ў цэлым“. Недапушчальнасць супроцьстаўлення дыктатуры пролетарыяту кіраўніцтва партыі. „Кіраўніцтва партыі ёсць галоўнае ў дыктатуры пролетарыяту“.

Роля правадыроў у нашай партыі. Ленін як тэорэтык, ідэйны правадыр і арганізатар сусветнай партыі пролетарыяту. Роля г. Сталіна як тэорэтыка і правадыра сусветнага пролетарыяту, як лепшага вучня Леніна, узбагаціўшага марксысцка-ленінскае вучэнне і падняўшага яго на новую ступень.

5. Партия як адзінства волі, несумяшчальнае з існаваннем фракцый. УсеКП(б) як адзіная партыя рабочай класы СССР. Фракцыйнасць знішчае адзінства волі, аслабляе і разлагае дысцыпліну, аслабляе і разлагае дыктатуру. Пастанова X з'езду партыі аб адзінстве партыі. Патрабаванне Леніна аб поўным знішчэнні ўсякай фракцыйнасці і безадкладным роспуску ўсіх бязвыключэння фракцый пад страхам бязумоўнага і безадкладнага выключэння з партыі. Фракцыйнасць як шлях да арганізацыі новай партыі. Контррэвалюцыйны трацкізм у барацьбе супроць

адзінства і моанітнасьці ланінскай партыі. Фракцыйная барацьба правых супроць партыі і паклёп на партыйны рэжым. Права-лявацкі блёк у барацьбе супроць адзінства і жалезнай дысцыпліны ланінскай партыі.

6. Партыя ўмацоўваецца там, што ачышчае сябе ад опартуністычных элемэнтаў. Крыніцай фракцыйнасьці ў партыі зьяўляюцца опартуністычныя элемэнтны.

Тэорыя „жываньня“ опартуністычных элемэнтаў у рамках адной партыі як гнілая і небясьпечная тэорыя, пагражаючая асу-дзіць партыю на паралюш і хронічнае недамаганьне, пагражаю-чая аддаць партыю на зьядзеньне опартунізму, пагражаючая пакінуць пролетарыят без рэвалюцыйнай партыі.

Барацьба Леніна і Сталіна за партыю большавікоў, як пар-тыю новага тыпу эпохі імперыялізму і пролетарскіх рэвалюцый. Наша партыя як самая рэвалюцыйная, тэарэтычна самая пасья-доўная і дысцыплінаваная партыя ў сусьветнай гісторыі.

7. Пролетарыят як магутная зброя партыі ў ажыццяўленьні політычных і арганізацыйных задач клясавай барацьбы пролета-рыяту. Умацаваньне і пабудова партпарату як умова ахопу мас і мабілізацыі іх на барацьбу за вырашэньне задач соцыялістыч-нага будаўніцтва.

Шляхі перабудовы партпарату ў сувязі з лёзунгам т. Сталіна. „па-новаму працаваць, па-новаму кіраваць“.

Партыйная ячэйка як аснова партыйнай арганізацыі, вытворчы прынцып будаўніцтва партыйных ячэек. Арганізацыйная струк-тура партыі (ад ЦК да ячэйкі).

Перамясьненне цэнтру цяжару партыйнай работы на прадпры-емстве, у саўгасе, МТС і колгасе ў цэх і брыгаду. Барацьба за выкананьне вытворчых плянаў як асноўная баявая задача партый-най работы на прадпрыемствах, у колгасах і саўгасах. Абавязак камуністаў на прадпрыемстве, у саўгасе, у колгасе быць лепшым. Ударнікамі, застрэльшчыкамі ў барацьбе за выкананьне вытвор-чага пляну.

Павышэньне ідэйна-політычнага ўзроўню членаў партыі, як адна з важнейшых умоў устойлівасьці і актыўнасьці членаў партыі. Асаблівае значэньне задач марксысцка-ленінскага выхаваньня ў сучасных умовах соцыялістычнага будаўніцтва і вялізарнага росту партыі.

ЛІТАРАТУРА ДЛЯ СЛУХАЧОУ

1. Волін, I випуск (знаходзіцца ў друку).
2. Мэтодраспрацоўка Культпропа ЦК КП(б)Б.

ЛІТАРАТУРА ДЛЯ КІРАЎНІКОЎ

- Ленін, „Что делать“, твор, т. IV, стар 378—402, выд. 2-е і 3-е
- Ленін, „Детская болезнь „левизмы“ в коммунизме“, твор, т. XXV.
- Ленін, „Речь на II съезде партии по организационных вопросах“, твор, VI, выд. 2-е і 3-е.
- Сталін, „Вопросы ленинизма“ Об основах ленинизма“, п. др. VIII „Партия“.
- Сталін, „А вопросах ленинизма“, „Партия и рабочий класс в системе диктатуры пролетариата“.
- Рэзолюцыя II конгрэсу Комінтэрну па арганізацыйных пытаннях.
- Рэзолюцыя X зьезду УсеКП(б) аб партыйным будаўніцтве.
- Сталін, „Вопросы ленинизма“, „Об основах ленинизма“, падп. VII, „Стратегия и тактика“.
- Сталін, „Речь на XII партконференции и XIII партсъезде“.
- Сталін, „Доклад на расширенном собрании Краснопресненского райкома“ (зб. „Об оппозиции“).
- Адоўва ЦК УсеКП(б) „О самокритике“, „Большевик“, № 1 за 1929 год.
- Пастанова ЦК „О массовой работе на предприятиях“, журнал „Партстроительство“, № 7 за 1931 год.
- Програма і статут УсеКП(б).
- Сталін, „Подиточет на XVI съезде партии“, раз. III „О партии“.
- Кагановіч, „Доклад на третьей Московской областной партконференции“, раз. IV, „Вопросы внутрипартийной жизни“, стар. 106.
- Кагановіч, „Речь на IX съезде профсоюзов“, „Правда“, ад 20 мая 1932 года.

Старонка пропагандыста

Уясьняючы вучэньне Леніна—Сталіна аб камуністычнай партыі як авангардзе пролетарыяту, ролю кампартыі ў пролетарскай рэволюцыі і яе арганізацыйныя прынцыпы, наша тэма павінна забяспечыць марксысцка-ленінскае выхаваньне слухачоў у духу бальшавіцкай дысцыплінаванасьці, непрымымасьці да ўхілаў ад генэральнай лініі партыі, выхаваньне перадавікоў вытворчасьці, актыўных і сьвядомых удзельнікаў соцыялістычнага будаўніцтва.

Пры прапрацоўцы гэтай тэмы ўвага павінна быць заострана на высвятленьні наступных пытанняў:

1) Значэньне рэволюцыйнай тэорыі марксызму-ленінізму для рэволюцыйнага руху, для партыйнага кіраўніцтва барацьбой пролетарыяту. Бальшавіцкая непрымымасьць і ваяўнічасьць у барацьбе за чыстату ленінскіх прыпылаў. Разгортваючы гугарку

на гэтым пытанні, трэба разабраць наступныя палажэнні
Леніна і Сталіна:

„Без рэволюцыйнай тэорыі ня можа быць і рэволюцыйнага
руху“ (Ленін).

„Ролю перадавога барацьбіта можа выканаць толькі партыя,
кіруемая перадавой тэорыяй“ (Ленін).

„Без непрымірамай барацьбы з буржуазнымі тэорыямі на базе
марксысцка-ленінскай тэорыі немагчыма дабіцца поўнай перамогі
над клясавымі ворагамі“ (Сталін).

Паслядоўна разбіраючы палажэнні правадыроў нашай пар-
тыі, неабходна, каб слухачы зразумелі вялізарнае значэнне
марксысцка-ленінскай тэорыі для рэволюцыйнай барацьбы про-
летарыяту. „...асабліва да такой партыі, як яшчэ, з прычыны тэй
ролі перадавога барацьбіта міжнароднага пролетарыяту, якая
выпала на яе долю, і з прычыны тэй складанасці ўнутранай і
міжнароднай абстаноўкі, якая акружае яе“ (Сталін).

2. УсеКП(б), як партыя новага тыпу. Асноўныя асаблівасці
гэтай новай партыі, выражаючыя карэннае адрозненне больша-
віцкай партыі ад партый II Інтэрнацыяналу.

Пры ўясненні гэтага цэнтральнага пытання ўсёй тэмы, трэба
ўзяць за аснову клясычную распрацоўку яго т. Сталіным у сваіх
лекцыях „Об основах ленинизма“ (лекцыя VIII—„Партія“).

Паслядоўна разгортваючы гутарку вакол асноўных асаблі-
васцей большавіцкай партыі, высьвятляючы барацьбу Леніна і
Сталіна за большавіцкую партыю, за ленінскае адзінства яе радоў,
за ўмацаванне нашай партыі шляхам ачышчэння яе ад oportу-
ністычных элементаў, неабходна прывесці слухачоў да вываду,
што наша партыя ёсць самая рэволюцыйная, тэарэтычна самая
паслядоўная і дысцыплінаваная партыя ў сусветнай гісторыі.

3. Пераясенне цэнтру цяжару партыйнай і масавай работы
ў цэх і брыгаду і барацьба за выкананне гаспадарчых плянаў
як асноўная баявая задача партыйнай работы на прадпрыемствах,
у саўгасах і колгасах.

Гутарка па гэтым пытанні павінна праходзіць на аснове
разбору паставы ЦК УсеКП(б) ад 21 сакавіка 1931 г. „Аб пар-
тыйнай і масавай рабоце ў цэху і брыгадзе“ і высьвятлення
тых канкрэтных задач, якія стаяць перад данай партаргані-
зацыяй і кожным слухачом школы ў барацьбе за выкананне
прамфінплану прадпрыемства, вытворчага пляну колгасу. Тут
неабходна ўвязаць ленінскае вучэнне аб авангарднай ролі

дарты, з абавязкам камуністаў быць перадавікмі вытворчасці на прадпрыемстве, у саўгасе, колгасе, быць лепшымі ўдарнікмі, арганізатарамі і застрэлышчыкамі соцсаборніцтва.

Гутарка па гэтым пытанні павінна забяспечыць усваенне слухачамі школы таго, што „сапраўдны і пагалоўны удзел камуністаў і камсамольцаў у сацыялістычным саборніцтве і ўдарніцтве павінен вызначацца выкананнем вытворых паказальнікаў пэчу і брыгады ў цэлым...“¹⁾.

Прыведзеныя вышэй заўвагі аб значэнні данай тэмы і метадыцы пабудовы заняткаў па ёй, побач са зьмешчанай у гэтай брошурцы разгорнутай праграмы па гэтай тэме, павінна з’явіцца тэмай для складання прапагандыстам свайго канкрэтнага пляну правядзення заняткаў у школе („рабочы запіс прапагандыста“).

У рабочым матэрыяле побач з урыўкамі з твораў Леніна, Сталіна, Кагановіча, з партыйных рашэнняў, змешчаны таксама пасобныя ўрыўкі са статуту партыі. Неабходна забяспечыць асабліва ў кандыдацкіх школах), каб гэтыя ўрыўкі са статуту партыі былі абавязкова прачытаны ўсімі слухачамі і разабраны ў часе калектыўнай гутаркі.

Матэрыялы ліпеньскага аб’яднанага пленуму ЦК і ЦКК КП(б) Беларусі па перабудове партыйнай работы змешчаны ў выданай Культпрапам ЦК КП(б) Беларусі метадычнай распрацоўцы па гэтым пытанні.

РАБОЧЫ МАТЭРЫЯЛ ДЛЯ СЛУХАЧОЎ

ДА ПЕРШАГА РАЗЬДЗЕЛУ ТЭМЫ

а) Сталін, „Об основах ленинизма“. „Вопросы ленинизма“, стар. 61—66, выд. 1932 г.

б) Пункт першы і сёмы са статуту УсеКП(б).

ДА ДРУГОГА РАЗЬДЗЕЛУ

Сталін, „Об основах ленинизма“. „Вопросы ленинизма“, падр. VIII, „Партия“, стар. 66—68, выд. 1932 г.

ДА ТРЭЦЬЯГА РАЗЬДЗЕЛУ

Сталін, „Об основах ленинизма“. „Вопросы ленинизма“, падр. VIII „Партия“, стар. 68—70, выд. 1932 г.

1) З пастановы ЦК УсеКП(б) ад 21 сакавіка 1932 году.

ДА ЧАЦЬВЕРТАГА РАЗЬДЗІ ІУ

а) Сталін, „Об основах ленинизма“, „Вопросы ленинизма“, падр. VIII „Партия“, стар. 70—71, выд. 1932 г.

б) Сталін, „К вопросам ленинизма“, падр. V „Партия и рабочий класс в системе диктатуры пролетариата“, „Вопросы ленинизма“, стар. 202—205, выд. 1932 г.

в) Пункт 93—100 са статуту ЎсеКП(б).

ДА ПЯТАГА РАЗЬДЗЕЛУ

а) Ленін, „Легкая болезнь „левизны“ в коммунизме“, том XVII стар. 117—120, выд. 1-е.

б) Сталін, „Об основах ленинизма“, „Вопросы ленинизма“, стар. 71—72, выд. 1932 г.

в) Пункты 12—19 і 83—85 са статуту ЎсеКП(б).

г) Пастановы XV зьезду ЎсеКП(б) аб статуце партыі.

ДА ШОСТАГА РАЗЬДЗЕЛУ

а) Сталін, „Об основах ленинизма“, падр. VIII „Партия“, „Вопросы ленинизма“, стар. 73—74, выд. 1932 г.

б) Сталін, Зборнік артыкулаў да 50-годзьдзя т. Сталина Артыкул Кагановіча Л., стар. 45—55, выд. 1929 г.

в) „Программа и устав Коминтерна“, стар. 145—146, выд. 1931 г.

ДА СЁМАГА РАЗЬДЗЕЛУ

а) Пастанова ЦК ЎсеКП(б) ад 21 сакавіка 1932 г. аб партыйнай і масавай рабоце ў цэху і брыгадзе.

б) Пастанова ленинградскага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б аб перабудове арганізацыіна-партыйнай, масавай і палітвыхавальнай работы партыі.

3. ТЭМА: УЗЬНІКНЕНЬНЕ, РАЗЬВІЦЦЁ БАЛЬШАВІЗМУ І ЯГО МІЖНАРОДНЫ ХАРАКТАР

Плян прапрацоўкі

Першыя заняткі

ГІСТАРЫЧНАЯ ПАДРЫХОЎКА І АФАРМЛЕНЬНЕ БАЛЬШАВІЗМУ

I. Гістарычныя караньні бальшавізму

1) Соцыяльна-эканамічная абстаноўка, у якой узьнік і аформіўся бальшавізм.

2) Ленін і Сталін аб асаблівасьцях фармаваньня бальшавізму ў Расіі.

3) Расія—вузлав пункт супярэчнасцдай імперыялізму і цэнтр зусветнага рэвалюцыйнага руху.

4) Інтэрнацыянальная сутнасць большавізму (з пачатку яго ўзнікнення), як тэорыі і тактыкі пролетарскай рэвалюцыі.

1. Ідэйнае афармленне большавізму і барацьба за гегемонію ў рабочым руху

1) Група „Освобождения Труда“ ў арганізацыі соцыял-дэмакратычнага руху ў Расіі.

2) Опартуністычныя і мечыавіцкія тэндэнцыі групы „Освобождения Труда“.

3) Антыленінская сутнасць поглядаў, што Плехаву быў тэорэтыкам і асновапалажнікам большавізму.

4) Ленінская пастаноўка асноўных пытанняў рэвалюцыі ў 90-х гг.: аб гегемоніі пролетарыяту, аб саюзе пролетарыяту з сялянствам, аб адносінах да лібэральнай буржуазіі.

5) Бальшавіцкая схэма і пэрспэктыва рэвалюцыі, расстаноўка хлясавых сіл, разьвітыя Леніным у яго кнізе „Шаг вперед два шага назад“.

6) Барацьба на два фронты з дробнабуржуазным уплывам народніцкага соцыялізму і буржуазным уплывам легальнага марксызму.

7) Асноўныя ідэі „легальнага марксызму“, як рэвізіі марксызму ў пытаннях тэорыі і практыкі і яго сувязь з бэрыштэніяствам.

8) Барацьба Леніна з „об’ектывізмам“ Струва і пасталоўка пытання аб партыйнасцдзі тэорыі.

9) Барацьба Леніна супроць расійскага опартунізму (легальны марксызм, эканомізм) і яе сувязь з барацьбой супроць опартунізму і цэнтрызму на міжнароднай арэне.

III. Барацьба за стварэнне бальшавіцкай партыі

1) „Искра“ і роля Леніна, як яе арганізатара і кіраўніка.

2) Работа Леніна ў „Искре“ па стварэнні і згуртаванні партыі і выпрацоўцы рэвалюцыйнай праграмы.

3) Ленінская барацьба за рэвалюцыйную тэорыю, за ролю свядомасці ў рабочым руху, супроць хвасцісцкай тэорыі стыхійнасцдзі.

4) Роль ЦК партії на чолі з т. Сталіним у барацьбі за чистоту маркса-ленінської теорії і значенні листу т. Сталіна у журн. „Пролетарская революция“.

5) Барацьба Леніна з економізмом, як російській розвіднасьцю міжнародного опортунізму.

6) Барацьба з самотужиттям економістаў за стварэнне партіі—авангарду і організацыйны план Леніна, расвіты ім у „Іскре“.

IV. Барацьба на II з'ездзе і стварэнне більшавіцкай партыі

1) II з'езд і яго значэнне ў гісторыі партыі.

2) Асноўныя разыходжанні на з'ездзе (аб праграме партыі, аб статуте партыі, аб адносінах да лібэральнай буржуазіі).

3) Барацьба більшавікоў з рознымі відамі опортунізму (экономізм, Бунд, меншавізм) за стварэнне партыі новага тыпу.

4) Раскол на II з'ездзе, як афармленне дзвюх самастойных партый пролетарскай паслядоўна-рэвалюцыйна-більшавіцкай і дробнабуржуазнай—опартуністычнай-меншавіцкай.

5) Скажэнне гісторыі гэтай барацьбы трацкістамі—контрабандыстамі.

6) Міжнароднае значэнне расколу, ажыццёўленага більшавікамі ў РСДРП.

7) Нацпытаньне на II з'ездзе і барацьба левіцэў на чваронты супроць дробнабуржуазнага нацыяналізму Бунду, вялікадзяржаўніцкіх устаноў люксембургіянства ў РСДРП.

8) Меншавізм, як руская розвіднасьць міжнароднага опортунізму, трацкізм, як розвіднасьць цэнтрызму.

9) Раскольніцкая дзейнасьць меншавікоў, цэнтрысцкая пазыцыя Механава і пераход яго на бок меншавікоў.

10) Барацьба Троцкага супроць більшавіцкіх прынцыпаў пабудовы партыі. Прымірэнства ў радах більшавікоў і барацьба Леніна з ім.

11) Выступленне Розы Люксембург супроць більшавіцкіх прынцыпаў і левіцкая крытыка яе памылак.

12) Выступленне правадыроў II Інтэрнацыяналу. (Кауцкі) супроць Леніна і більшавікоў і падтрыманьне імі меншавікоў.

13) Трэці з'езд партыі, як завяршэнне этапу барацьбы за стварэнне більшавіцкай партыі.

ЛІТАРАТУРА ДА ПЕРШЫХ ЗАНЯТКАЎ

(для прапагандыстаў)

- Сталін. „Вопросы ленинизма“. „Исторические корни ленинизма“, стар. 7—13.
Ленін. Том II. „Проект программы нашей партии“, стар. 529—550.
Ленін. Том I. „Что такое „друзья народа“?“, стар. 170—194.
Ленін. Том I. „Экономическое содержание народничества“, стар. 275—290.
Ленін. Том IV. „Что делать?“ раздз. I, II і IV.
Сталін. „Вопросы ленинизма“, раздз. „Теория“, стар. 19—23. „Протоколы II съезда“. „Речь Ленина“, стар. 230—232. „Речь Аксельрода“, стар. 220. „Речь Мартова и Плеханова“, стар. 222—227. „Речь Троцкого“, стар. 225—230.
Протоколы II съезду. Дадатак 9 і 10.
Ленін. Том V. „Национальный вопрос в нашей программе“, стар. 337—344.
Ленін. Том V. „Нужна ли самостоятельная политическая партия еврейскому пролетариату“, стар. 245—249.
Ленін. Том VI. „Шаг вперед, два шага назад“, стар. 201—220, 264—291—300, 324—328.

Другія заняткі

БАЛЬШАВІЗМ У РЭВОЛЮЦЫІ 1905 ГОДУ

I. Стратэгія бальшавікоў у рэвалюцыі 1905 году

- 1) Рэвалюцыя 1905 г. першая буржуазна-дэмакратычная рэвалюцыя эпохі імперыялізму.
- 2) Связаблівасць рэвалюцыі 1905 году, як буржуазна-дэмакратычнай па характару і пролетарскай па мэтах барацьбы (стачкі, узброеныя паўстаньне), якая адбывалася ва ўмовах імперыялізму.
- 3) Ленінскае вучэнне аб гегемоніі пролетарыяту ў буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі і яго бліжэйшых саюзніках — сялянства і прыгнечаных нацыянальнасцях.
- 4) Лёзунг рэвалюцыйна-дэмакратычнай дыктатуры пролетарыяту і сялянства, як цэнтральнае пытанне першага этапу рэвалюцыі 1905 г.

II. Ленінская тэорыя перарастання ў рэвалюцыі 1905 г.

- 1) Умовы і прыкметы для перарастання буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ў сацыялістычную і вучэнне Леніна аб дзвюх сацыяльных войнах.
- 2) Ленінская ацэнка рэвалюцыі 1905 году.
- 3) Асноўная ўмова для перарастання ступень падрыхтоўкі пролетарыяту.

4) Барацьба за рэволюцыйна-дэмакратычную дыктатуру пролетарыяту і сялянства, за гегемонію пролетарыяту ў ёй, як барацьба за перарастаньне буржуазна-дэмакратычнай рэволюцыі ў соцыялістычную.

5) Барацьба большавікоў з лібэральна буржуазнай ацэнкай рэвалюцыі 1905 г., меншавізмам і трацкізмам — рознавіднасьцю меншавізму.

6) Тэорыя „пэрманэнтнай“ рэвалюцыі Парвуса — Троцкага і яе буржуазна-капітулянткая сутнасьць: нявер’е ў гегемонію пролетарыяту, адмаўленьне рэволюцыйнай ролі сялянства, адмаўленьне магчымасьці пабудовы соцыялізму ў адной краіне.

7) Барацьба Леніна і Сталіна з трацкіскай тэорыяй „пэрманэнтнай“ рэвалюцыі.

8) Барацьба з паўменшавіцкімі хістаньнямі Розы Люксембург у асноўных пытаньнях рэвалюцыі 1905 г.

9) Барацьба супроць трацкіскага паклёпу і фальсыфікацыі гісторыі большавізму ў рэвалюцыі 1905 г. і пытаньнях перарастаньня. Роля т. Сталіна ў выкрыцьці трацкіскіх контрабандыстаў.

III. Тактыка большавікоў у рэвалюцыі 1905 г.

1) Партыя, як кіраўнік і арганізатар ўзброенага паўстаньня.

2) Адмаўленьне меншавікоў і трацкістаў ад кіраўніцтва падрыхтоўкі узброенага паўстаўненьня, пасыланьні на самацёк і пасыўнае чаканьне.

3) Недаацэнка Розай Люксембург кіраўніцтва партыі ва ўзброеным паўстаньні.

4) Адносіны большавікоў да часовага ўраду, ацэнка саветаў як органаў паўстаньня і зародкавыя органы ўлады.

5) Тактыка партыі ў адносінах да сялянскага руху і барацьба большавікоў за радыкальнае вырашэньне аграрнага пытаньня.

6) Лёзунг конфіскацыі зямлі і арганізацыі рэволюцыйных сялянскіх камітэтаў, як лёзунг сялянскага паўстаньня.

7) Лёзунг нацыяналізацыі зямлі, як радыкальная расчыстка прыгонніцтва і крок на шляху перарастаньня буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ў соцыялістычную.

8) Меншавіцкая аграрная праграма, як выражэньне нявер’я да сіл рэвалюцыі.

9) Нацпытаньне ў рэволюцыі 1905 г. Барацьба большавікоў за заваяваньне рэзэрваў і падтрыманьне нацыянальна-вызваленчага руху і крытыка поглядаў люксэмбургіянства.

10) Партыйнае будаўніцтва ў гэты пэрыод, рост новых кадраў, разьвіцьцё ўнутрыпартыйнай дэмократыі.

11) Часовае аб'яднаньне большавікоў з меншавікамі на IV зьездзе, як тактыка адзінага фронту, з мэтай адцягненьня рабочых ад меншавікоў.

12) Барацьба большавікоў на міжнароднай арэне (Штутгартскі конгрэс) з опартунізмам і цэнтрызмам па пытаньнях вайны і рэволюцыі.

ЛІТАРАТУРА ДА ДРУГІХ ЗАНЯТКАЎ

(для прапагандыстаў)

Сталін. „Вопросы ленинизма“, „Крестьянский вопрос“, стар. 14—15.

Сталін. Падр. „Теория“, стар. 27—33.

Ленін. Том VIII, „Две тактики социал-демократии“ § 3, стар. 43—44, § 6, стар. 55—66, § 10, стар. 79—86, § 12 і 13, стар. 90—105.

Ленін. Том VII, „Социал-демократия и временное правительство“, стар. 183—195.

Ленін. Том VII, „Революционно-демократическая диктатура пролетариата и крестьянства“, стар. 196—202.

Ленін. Том VIII, „Отношение социал-демократии к крестьянскому движению“, стар. 181—188.

Ленін. Том VIII, „Социализм и крестьянство“, стар. 255—261.

Сталін. „Об оппозиции“, стар. 389—395.

Сталін. О некоторых вопросах истории большевизма“. Ліст у редакцыю журналу „Пролетарская революция“.

Сталін. „Вопросы ленинизма“ „Октябрьская революция и тактика русских коммунистов“, стар. 109—116.

Кагановіч. „За большевистское изучение истории партии“.

Ленін. Том IX, „Доклад об объединенном съезде“, стар. 184—200, 213—214.

Ленін. Том XIX, „Доклад о революции 1905 года“, стар. 213—238.

Ленін. Том XII, „Международный социалистический конгресс в Штутгарте“, стар. 78—83, 84—93.

РАБОЧЫ МАТЭРЫЯЛ ДА ПЕРШЫХ ЗАНЯТКАЎ

ПЕРШЫ РАЗЬДЗЕЛ

Сталін. „Вопросы ленинизма“. Падр. I. „Исторические корни ленинизма“, стар. 7 ад слоў: „Ленинизм вырас“, да слоў: „штурму капіталізма“.

Сталін. Стар. 9—11 ад слоў: „Все это хорошо“ да слоў: „Ленин и его творцам“.

Ленін. Том IV, „Что делать“, стар. 382, ад слоў: „история поставила“ да слоў: „революционного пролетариата“.

ДРУГІ РАЗЪДЗЕЛ

Ленін, Том I. „Что такое „друзья народа“? Стар. 184—185 ад слоў „прошу заметить“ да слоў „благородных помещиков“, стар. 186—187 ад слоў: „И в России“ да слоў „рибачего движения“, стар. 193—194 ад слоў: „политическая деятельность“ да слоў: „коммунистическая революция“.

Ленін, Том I. „Экономическое содержание народничества“, стар. 275—276 ад слоў: „это язык объективиста“ да слоў: „общественной группы“.

Ленін, Том IV. „Что делать?“ стар. 366—369 ад абзацу а) „Что значит свобода критики“ да слоў: „поворачивает к болоту“. Абзац в) „критика в России“ да слоў: „разрыв был необходим“.

ТРЕЦІ РАЗЪДЗЕЛ

Ленін, Том IV. „Заявление редакции „Искры“, стар. 39—40, ад слоў: „создать и упрочить“ да слоў: „многих других“.

Ленін, Том IV. „С чего начать“, стар. 110—111 ад слоў: „наше движение“ да слоў: „революционной партии“.

Ленін, Том IV. „Что делать?“ стар. 380—381, ад слоў: „Без революционной теории“ да слоў: „переходной теории“, стар. 391—392, ад слоў: „Раз о самостоятельном“ да слоў: „революционной социал-демократии“, стар. 393, ад слоў: „но почему же“ да слоў: „пред стихийностью“.

Сталін, „Вопросы ленинизма“. Падр. „Теория“, стар. 19—20, ад слоў: „Означенные теории“ да слоў: „в ближайшем будущем“, стар. 21 ад слоў: „критика теории стихийности“ да слоў: „роль в революции“.

Сталін, „Вопросы ленинизма“. „О некоторых вопросах истории большевизма“, стар. 784—786 ад слоў: „троакизм есть“ да слоў: „с них маски“.

Ленін, Том IV. „Что делать“, стар. 110—111. Абзац б) „Кустарничество и экономизм“ да слоў: „и политических задач ее“.

Ленін, Том IV. „Что делать“, абзац б) „организация рабочих и организация революционеров“, стар. 446—453, ад слоў: „А раз вы“ да слоў: „поднимать кустарей до революционеров“.

ЧАЦЬВЕРТЫ РАЗЪДЗЕЛ

Ленін, Том VI. „Речь при осуждении устава партии“, стар. 31—33, ад слоў: „переходя к существу“ да слоў: „формулировки Мартова“.

Ленін, Том VI. „Рассказ о втором съезде РСДРП“, стар. 54—56, ад слоў: „другой эпизод“ да слоў: „всех единомыслящих“.

Ленін, Том VI. „Шаг вперед, два шага назад“, абзац н) „общая картина борьбы на съезде“, стар. 271—272, ад слоў: „и вот теперь“ да слоў: „с именем искровцев“.

Ленін, Том VI. „Шаг вперед, два шага назад“, стар. 293—294, ад слоў: „Тов. Плеханов ясно видел“ да слоў: „партийной гласности“, стар. 319—320 ад слоў: „Итак поскольку“ да слоў: „Пожеланиям и проч и проч“, стар. 324—325, ад слоў: „бросая обиды“ да слоў: „по организационному вопросу“, стар. 326—327, ад слоў: „наш партийный съезд“ да слоў: „должностные коллеги“, стар. 328, ад слоў: „шаг вперед“ да слоў: „интеллигентского оппортунизма“.

Сталін, „Вопросы ленинизма“. „О некоторых вопросах истории большевизма“, стар. 774—777, ад слоў: „всякий большевик“ да слоў: „во всему миру“.

Ленин. Том VI, „Чего мы добиваемся“, стар. 348—350, ад слоў. „всякие сомнения“ да слоў: „планах теперь“.

Ленин. Том V. „Нацвопрос в нашей программе“, стар. 337, ад слоў „в проекте“ да слоў. „федеральным единством и тому подобное“, стар. 343—344 ад слоў: „прямая неправда“ да слоў: объединяющей буржуазии“.

Ленин. Том VI, „Речь по вопросу о месте Бунда“, стар. 18—19, ад слоў „Я коснусь“ да слоў: „удовлетворяется вполне“.

РАБОЧЫ МАТЭРЫЯЛ ДА ДРУГІХ ЗАНЯТКАЎ

ПЕРШЫ РАЗЬДЗЕЛ

Сталин. „Вопросы ленинизма“, „Крестьянский вопрос“, стар. 49—51, ад слоў: „в России“ да слоў: „еще в 1905 году“.

Ленин. Том VIII. „Две тактики социал-демократии в демократической революции“, стар. 55, ад слоў: „марксисты“ да слоў: „как класса“; стар. 57—58, ад слоў: „поэтому“ да слоў: „гниением учреждения“,

Ленин. Том VIII. „Две тактики социал-демократий в демократической революции“, стар. 61—62, ад слоў: „Мы должны“ да слоў „и крестьянства“; стар. 56, ад слоў: „таким образом“ да слоў: „элементы народа“; стар. 84—85 ад слоў: „у революционно-демократической диктатуре“ да слоў: „к социализму“ стар. 94, ад слоў: „но мы все“ да слоў: „демократической революции“; стар. 96, ад слоў: „пролетариат должен“ да слоў: „и мелкой буржуазии“.

ДРУГІ РАЗЬДЗЕЛ

Сталин. „Вопросы ленинизма“, стар. 29, ад слоў „Я уже“ да слоў. „этих властей“.

Ленин. Том VIII, стар. 186—187, ад слоў: „революционные крестьянские“ да слоў: „мы стремимся“.

Ленин. Том VIII, „Социализм и крестьянство“, стар. 255, ад слоў: „революция“, да слоў: „социальных сил“.

Сталин. „Вопросы ленинизма“, стар. 31—33, ад слоў. „идея“ перманентной, да слоў: „роли крестьянства“.

Сталин. „Октябрьская революция и тактика русских коммунистов“, стар. 114 ад слоў: „ясно, что“ да слоў: „разновидность меншевизма“.

Сталин. „Вопросы ленинизма“, „О некоторых вопросах истории большевизма“, стар. 777—779, ад слоў: „В 1905 году“ да слоў: „Против ленинизма“

ТРЭЦІ РАЗЬДЗЕЛ

Ленин. Том VIII. „Две тактики социал-демократии“, стар. 40—41, ад слоў „таким образом“ да слоў „если же и другие“.

Ленин. Том VIII. „Две тактики социал-демократии“, стар. 42—43, ад слоў „выяснить“ да слоў: „программы—минимум“.

Ленин. Том VII. „Проект резолюции об отношении РСДРП к вооруженному восстанию“, стар. 255.

Ленин. Том IX. „Тактическая платформа к объединительному съезду“ „Советы рабочих депутатов“, стар. 44—45.

Ленін. Том IX. „Об'єдиненный съезд РСДРП“, стар. 151—152, ад слоў: „мы должны“ да слоў: „аграрные реформы“.

Ленін. Том IX. „Доклад об об'єдиненном съезде“, стар. 223, ад слоў: „И вот“ да слоў: „буржуазную революцию“.

Ленін. Том XII. „Международный социалистический конгресс в Штутгарте“, стар. 82—83, ад слоў „переходим к последней“ да слоў. „нашего эрвэнзма“.

Усе старонкі на „Вопросы ленинизма“ Сталіна паказаны па 4-м дапоўненым выданні за 1931 г., а ўсе старонкі па Леніну паказаны па новым выданні.

Лісток пропагандыста

Гэта тэма па гісторыі партыі ідзе першай у праграме для кандыдацкіх школ і таму перш за ўсё ў пачатку гутаркі трэба спыніцца на значэнні вывучэння гісторыі бальшавізму ў справе выхавання і загартавання маладых членаў партыі, у справе выхавання бальшавіцкай непрымірымасці да ўсіх ухілаў ад генэральнай лініі партыі.

Тэма павінна быць разбіта і прапрацавана на двух самастойных занятках. Стрыжнёвым і галоўным пытаннем, на якім трэба завастрыць увагу слухачоў у першых занятках, павінна быць высвятленне інтэрнацыянальнага характару бальшавізму і яго карэнняў, як тэорыі і тактыкі пролетарскай рэвалюцыі, тэорыі і тактыкі дыктатуры пролетарыяту. Павінны быць выкрыты ўсе скажэнні ў гэтых пытанні, якія ацэньваюць бальшавізм, толькі як з'яву рускую, нацыянальную. Неабходна ўясыніць барацьбу Леніна з народніцтвам, легальным марксызмам і эканомізмам за ідэйную гегемонію пролетарыяту ў рэвалюцыйным руху і як гэта барацьба адначасова была звязана з барацьбой Леніна супроць міжнароднага опартунізма (Бэрнштэйн) і цэнтрызму. Трэба даказаць, што на аснове барацьбы на два фронты, Леніну ўдалося згуртаваць партыю вакол „Искры“ і бальшавіцкіх прынцыпаў пабудовы партыі, і такім чынам ажыццявіць раскол з опартуністамі і цэнтрыстамі ў Расіі, у прамой барацьбе супроць палітыкі II Інтэрнацыяналу і яго партый за стварэнне сусветнай партыі новага тыпу.

Тут трэба паказаць таксама на паўменшавіцкія памылкі Розы Люксембург у гэтых пытаннях, недацэнку ёй ролі партыі — авангарду і бальшавіцкіх арганізацыйных прынцыпаў, і неабходнасьць перамагання гэтых памылак з боку Леніна і бальшавікоў.

У другіх занятках цэнтральным пытаньнем, вакол якога трэба завастрыць увагу слухачоў, зьяўляецца выясьненне стратэгічнага пляну бальшавікоў у рэволюцыі 1905 году, разьлічанага на гегемонію пролетарыату ў буржуазна-дэмакратычнай рэволюцыі на барацьбу за рэволюцыйна-дэмакратычную дыктатуру пролетарыату і сялянства, як барацьбу за перарастаньне буржуазна-дэмакратычнай рэволюцыі ў соцыялістычную. Выясьненнем таго, што мы мелі ў рэволюцыі 1905 г. дзьве тактыкі—паслядоўна рэволюцыйную бальшавіцкую і лібэральна-буржуазную меншавіцкую, што бальшавіцкая тактыка—шлях, забясьпечваючы перарастаньне буржуазна-дэмакратычнай рэволюцыі ў соцыялістычную.

Асабліва трэба падкрэсьліць тое становішча, што барацьба на два фронты і з прымірэнцтвам у радок бальшавікоў у рэволюцыі 1905 г. зьяўляецца рашаючай умовай ідэйнага і організацыйнага ўмацаваньня бальшавіцкай партыі.

Выясніўшы і разабраўшы ўсе ленінскія ўстаноўкі і тактыку бальшавікоў у рэволюцыі 1905 г. і яе міжнароднае значэньне, як вопыт для Комінтэрну, трэба паказаць сутнасьць фальсыфікацыі і трацкіскай контрабанды, выкрытай т. Сталінам у яго лісьце на пытаньнях рэволюцыі 1905 г. і перарастаньні.

Рабочы матэрыял дадзены для гэтай тэмы, патрабуе ад прапагандыста дыфэрэнцыяванага падыходу да слухачоў і рэкамендацыі яго слухачом па ўзроўні іх разьвіцьця.

І. ЗБОЖЖАЗАГАТОЎЧАЯ І ЖЫВЁЛАЗАГАТОЎЧАЯ КАМПАНІІ „ЧАЦЬ-
ВЕРТАГА ЗАВЯРШАЛЬНАГА ГОДУ ПЯЦІГОДКІ“ (МЭТАРАСПРАЦОЎКА)

У С Т У П

„На ўсіх этапах нашага разьвіцьця збожжазагатоўкі, як у фокусе надзвычайна яскрава адлюстроўвалі клясавыя зрухі ў краіне, рост політычнай актыўнасьці працоўных гораду і вёскі, умацаваньне політычных і эканамічных пазыцый пролетарскай дыктатуры“ („Правда“ ад 8 V 1932 г.). Тое-ж самае можна паўтарыць і аб жывёлазагатоўках. Пытаньне загатовак павінна зараз стаяць у цэнтры ўвагі ўсёй партыі. На гэтым найважнейшым вучастку нашай партыі адбываюцца адны з найбольш жорсткіх клясавых баёў з кулаком. Па гэтых-жа пытаньнях партыя вяла і вядзе рашучую барацьбу з правым опартунізмам, як галоўнай небясьпекай на даным этапе, а таксама і з „левым“ опартунізмам.

Гісторыя загатовак за апошнія гады зьяўляецца гісторыяй узрастаючай, паглыбляючыхся клясавых баёў, гісторыя барацьбы за генэральную лінію нашай партыі, гісторыяй нячужаных перамог нашай партыі над клясамым ворагам і над яго агентурай унутры партыі.

Лічбы збожжазагатовак яскрава адлюстроўваюць гэтыя нашы перамогі:

У 1925—26 г.	мы загатоўлі	434 млн. пудоў збожжа
У 1926—27 „ „ „	596 „ „ „	
У 1927—28 „ „ „	576 „ „ „	
У 1929 годзе „ „ „	660 „ „ „	

У 1930 г. „пасля году вялікага пералому, пасля таго як колгасны рух ахапіў асноўныя масы сялянства“ („Правда“ ад 8 V 1932 г.) мы загатоўлі 1.350 млн. пудоў.

Асабліва важныя даныя 1931 г. Гэты год характарызуецца сухой у цэлым радзе ўсходніх раёнаў (Паволжжа, Урал, Казлстан, Сібір). Ня гледзячы на гэта, у 1931 г. збожжа загатоўкі далі 1.400 млн. пудоў, г. зн. больш, чым ва ўраджайным 1930 г. Як бачым, гады росту збожжазагатовак адпавядаюць гадам росту ўмацаваньня калектывізацыі і ліквідацыі кулацтва як класы на базе суцэльнай калектывізацыі. Значыцца загатоўкі, сапрауды, як у фокусе, адлюстроўваюць усе класавыя зрухі ў нашай краіне.

Адсюль аднак не выцякае, што з ростам калектывізацыі павінен расьці дзяржаўны плян загатовак. Іменна ў рэзультатэ колькаснага росту і якаснага ўмацаваньня колгасэў, мы маем магчымасьць паменшыць дзяржаўны плян загатовак па колгасах і аднаасобных гаспадарках і як сродак снабжэньня насельніцтва разгарнуць колгасны гандаль збожжам і іншымі сельскагаспадарчымі прадуктамі. „У сувязі з гэтай акалічнасьцю савецкая ўлада атрымала магчымасьць побач з мэтодам дзяржаўных збожжазагатовак практыкаваць, як сродак снабжэньня гарадскога насельніцтва, другі метод гандлю збожжам самімі колгасамі і колгасьнікамі“ (пастанова СНК СССР і ЦК УсеКП(б) ад 6/V 1932 г.).

Вакол колгаснага гандлю, як і вакол загатовак, ідзе жорсткая класавая барацьба. Кулак імкнецца ператварыць колгасны гандаль у спэкуляцыю. Класавы вораг імкнецца іграць на ўласніцкіх перажытках колгаснікаў, каб развальваць колгасы, сарваць нашы пляны загатовак і т. д. Адсюль пытаньні загатовак, колгаснага гандлю, уборкі ўраджаю і т. д., зьяўляюцца адначасова пытаньнямі, вакол якіх канцэнтруецца барацьба за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне колгасаў у арцельнай стадыі іх разьвіцьця.

Збожжазагатоўкі неадрыўна зьвязаны з уборкай ураджаю. Добрая якасная ўборка павялічвае матэрыяльную магчымасьць выкананьня загатовак і разгортваньня колгаснага гандлю.

Пры падыходзе да загатовак трэба ўлічыць памылкі мінулага году з боку некаторых партарганізацый (Украіна, Урал). Галоўная з гэтых памылак—гэта механічнае разьмеркаваньне пляну загатовак па раёнах, колгасах і т. д. па „прынцыпу“ ўраўнілаўкі, бяз уліку становішча кожнага раёну і колгасу. Наглядалася таксама шмат выпадкаў, калі колгасьнікі і аднаасобнікі не атрымлівалі грошай пры здачы сельскагаспадарчых прадуктаў. Гэтыя недахопы павінны быць рашуча зьнішчаны пры правядзеньні загатоўчай кампаніі.

Асноўнай формай колгаснага руху на даным этапе зьяўляецца сельскагаспадарчая арцель, дзе, з аднаго боку, аграмаджаны асноўныя сродкі вытворчасці, што робіць яе сацыялістычнай формай вытворчасці, і дзе, з другога боку, у колгаснікаў ёсць індывідуальная частка гаспадаркі дробна-ўласніцкія перажыткі. Кулак чапляецца, перш за ўсё, за старыя перажыткі колгаснікаў. Задача партарганізацый—арганізаваць разьмеркаванне ўраджаю, уборку, загатоўкі, колгасны гандаль і т. д. так, каб садзейнічаць хутчэйшаму сацыялістычнаму перавыхаванню колгаснікаў, каб на працягу другой пяцігодкі ператварыць колгаснікаў у сапраўдных работнікаў бясклясавага сацыялістычнага грамадства.

Загатоўкі гэтага году адбываюцца ў абстаноўцы поўнай перамогі колгасаў і саўгасаў у сельскай гаспадарцы. З другога боку ў абстаноўцы абвостранай клясавай барацьбы, якая прымае новыя формы, часта вельмі скрытыя, а таму тым больш небяспечныя.

Адсюль вывад: загатоўкі ня могуць быць прадастаўлены самацёку. Трэба арганізаваць загатоўкі як з боку матэрыяльна-тэхнічнага, так і політычнага. Гэта значыць: сваячасовая падрыхтоўка складаў, тары для перавозак; ахова загатоўленых produkтаў, улік, разьлік паміж колгасамі і загатоўчымі арганізацыямі, арганізацыя перадавой часткі колгаснікаў, колгаснага актыву на барацьбу з рвацкімі тэндэнцыямі, на сваячасовае выкананьне дзяржаўнага пляну заготовак, на барацьбу са спэкуляцыяй збожжам і іншымі сельскагаспадарчымі produkтамі, на поўнае і сваячасовае выкананьне цвёрдых заданьняў кулакамі.

Складаная абстаноўка загатоўчай кампаніі гэтага году патрабуе мобілізацыі ўсёй партыі, рабочай клясы і колгаснікаў на тое, каб сачыць за цвёрдым правядзеньнем рэволюцыйнай законнасьці, не дапускаць ніякіх „лявацкіх“ перагібаў у адносінах да колгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў. Цвёрдае правядзеньне рэволюцыйнай законнасьці, адначасова разам з тым прымяненьне самых жорсткіх мерапрыемстваў аж да вышэйшай меры сацыяльнай абароны ў адносінах да кулакоў-спэкулянтаў—зьнішчальнікаў грамадзкай уласнасьці.

Апошняя пастанова аб ахове дзяржаўных прадпрыемстваў і замацаваньні грамадзкай уласнасьці павінна быць шырока популярызавана ў масах рабочых, колгаснікаў і працоўнага аднаасобнага сялянства.

Збожжазагатоўчая і жывёлазагатоўчая кампанія чацьвертага заключнага году пяцігодкі

Мэта заданьня—уясніць:

1. Што „на ўсіх этапах нашага разьвіцьця збожжазагатоўкі (таксама і жывёлазагатоўкі—*І. О.*), як у фокусе, надзвычайна яскрава адлюстроўвалі клясавыя зрухі ў краіне, рост політычнай актыўнасьці працоўных гораду і вёскі, умацаваньне політычных і экономічных пазыцый пролетарскай дыктатуры“ (перадавая „Правды“ ад 8-V 1932 г.).

2. Што пастановы СНК і ЦК УсеКП(б) аб збожжа-і жывёлазагатоўках зьяўляюцца таму новым, важным зьвязном ленінскай політыкі нашай партыі.

3. Што неабходна мобілізаваць увагу ўсёй партыі на пасьпяховае правядзеньне збожжа-і жывёлазаготовак.

4. Што загатоўкі цесна зьвязаны з пытаньнем арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня колгасаў у арцельнай форме іх разьвіцьця.

5. Цесную сувязь паміж збожжазагатоўкамі і ўборачнай кампаніяй.

6. Сувязь паміж загатоўкамі і разгортваньнем колгаснага гандлю, як найважнейшай часткай разгортваньня тавараабароту.

7. Нямінучасьць абвостранай клясавай барацьбы вакол заготовак, уборкі і разгортваньня колгаснага гандлю.

8. Што барацьба з агентурай кулака—правым опартунізмам як галоўнай небясьпекай на даным этапе і з „левым“ опартунізмам—адна з галоўнейшых умоў пасьпяховага правядзеньня заготовак.

П л а н т э м ы.

І. Абстаноўка заготовак 1932 г.

1. Поўная перамога ў сельскай гаспадарцы колгасаў і саўгасаў. СССР канчаткова ўмацаваўся на новым соцыялістычным шляху:

а) ахоп колгасамі і саўгасамі $\frac{1}{2}$ усёй яравой пасеўнай плошчы СССР і 60,6 проц.—па БССР;

б) рост пасеўнай плошчы соцэктару па СССР на 10 млн. га і рост пасеўнай плошчы па БССР на 9,3 проц;

в) МТС — асноўны вагяр тэхнічнага пераўзбраеньня сельскай гаспадаркі і соцыялістычнага перавыхаваньня сялянства — засеялі 53 проц. пасеўнай плошчы колгасаў СССР і 41 проц. па БССР.

2. Зьмяненне структуры пасеўнай плошчы ў бок павялічэньня ўдзельнай вагі тэхнічных культур.

3. Лепшы ўраджай у параўнаньні з мінулым годам.

4. Зьменшан плян збожжазагатоўак па колгасах і аднаасобных гаспадарках: па СССР на 264 млн. пудоў і па БССР — на 2 млн. пудоў.

5. Зьменшан у два разы дзяржаўны плян жывёлазагатоўак на тры кварталы 1932 г. па колгасах, колгасьніках і аднаасобных гаспадарках.

6. Павялічаны плян збожжазагатоўак і жывёлазагатоўак па саўгасах.

7. Адначасова з дзяржаўным плянам загатоўак існуюць загатоўкі коопэрацыі на аснове разгортваньня савецкага гандлю.

8. Абзостраная клясавая барацьба вакол загатоўак і колгаснага гандлю.

II. Гаспадарча-політычнае значэньне збожжа-і жывёлазагатоўак

1. Пастанова СНК і ЦК аб збожжазагатоўках — новае важнае зьвяно ленінскай політыкі нашай партыі.

2. Пастанова СНК і ЦК УсеКП(б) „Аб пляне жывёлазагатоўак і аб мясным гандлі колгасаў, колгасьнікаў і аднаасобных працоўных сялян“ і вырашэньне мяснэй праблемы.

3. Збожжа і жывёлазагатоўкі, арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне колгасаў і соцыялістычнае перавыхаваньне колгасьнікаў.

4. Умацаваньне сельскагаспадарчай арцелі, як асноўнай формы колгаснага руху на даным этапе.

5. Асаблівасьць сельскагаспадарчай арцелі, як соцыялістычнай формы вытворчасці.

6. Партыя ў барацьбе супроць перагібаў, за ўмацаваньне сельскагаспадарчай арцелі.

III. Арганізацыя загатоўак

1. Супроць мэханічнай разьбіўкі пляну па раёнах і колгасах па „прынцыпу“ ўраўнілаўкі.

2. „Дабіцца таго, каб колгасы, якія лепш пасеялі, убралі і поўнасьцю выканалі ўстаноўлены для іх плян збожжазагатовак, мелі-б адпаведна ў сваім распараджэньні для ўласных патрэб больш колькасьці збожжа“ (рэзолюцыя ліпеньскага аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б).

3. „Поўнае выкананьне пастановаў ураду аб вызваленьні асноўных ільнаводных раёнаў і колгасаў ад збожжазагатовак, а таксама зьніжэньні пляну загатовак ільнасемя ў колгасах, якія з посьпехам справіліся з церабленьнем і ўборкай ільну на 15 проц“. (Пастанова ліпеньскага аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б).

4. Сваячасова давесьці плян загатовак да кожнага раёну, колгасу, паасобных вёсак і аднаасобнікаў.

5. Правільны ўлік загатоўленага збожжа.

6. Правільная арганізацыя разьлікаў паміж колгасьнікамі і загатоўчымі органамі.

7. Арганізацыя самазагатовак спажывецкай коопэрацыяй мэтамі савецкага гандлю.

8. Снабжэньне таварамі шырокага спажываньня збожжазагатоўшчыкаў.

9. Дыфэрэнцыяваны падыход да саўгасаў, колгасаў і аднаасобнікаў.

10. Супроць недаацэнкі аднаасобнага сэктару.

11. „Дабіцца таго, каб аднаасобныя гаспадаркі здавалі збожжа з кожнага гектару пасеву ня менш, чым суседнія колгасы“ (рэзолюцыя ліпеньскага аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б).

12. Абавязковае выкананьне цвёрдых заданьняў кулакамі.

13. Арганізацыя тэхнічнай базы загатовак.

14. Хуткая прыёмка збожжа.

15. Барацьба з опартуністычным проціпастаўленьнем уборкі збожжазагатоўкам.

IV. Умовы пасьпяховага выкананьня пляну збожжа-і мяса-

КАЛІТНІЦА

1. Мобілізацыя ўвагі ўсёй партарганізацыі.

2. Барацьба з клясамымі ворагам—кулаком.

3. Барацьба як з правым апортунізмам—галоўнай небясьпекай на даным этапе, так і з „левым“ апортунізмам.

4. Барацьба са спэкуляцыяй хлебам.

5. Арганізацыя загатовак і барацьба супроць самацёку.

6. Няўхільнае цвёрдае правядзеньне рэволюцыйнай законнасьці.

7. Шырокая папулярызация і неадкладнае правядзеньне ў жыцьцё пастановы ЦВК і СНК СССР аб ахове і ўмацаваньні грамадзкай (соцыялістычнай) уласнасьці.

8. Організацыя колгаснага актыву.

9. Добраякасная ўборка (барацьба са стратамі), як адна з умоў пасьпяховасьці загатоўак.

10. Грамадзка-політычная работа з колгасьнікамі і аднаасобнікамі.

ЛІТАРАТУРА ДЛЯ КІРАЎНІКОУ

Сталін. „Вопросы ленинизма“.

а) „На хлебном фронте“.

б) „Об индустриализации страны и о правом уклоне в ВКП(б)“.

§ 2 „Зерновая проблема“.

в) „О правом уклоне в ВКП(б)“ пункт „О хлебных заготовках“.

Прамова г. Молатава на трэцяй Усеукраінскай канфэрэнцыі КП(б)У 8 ліпеня 1932 г.

„Задачи украинских большевиков в работе на селе“ (прамова г. Л. М. Кагановіча на III Усеукраінскай канфэрэнцыі КП(б)У (8 ліпеня 1932 г.)

Якаўлеў. „Об организационно-хозяйственном укреплении колхозов и о развертывании колхозной торговли“.

„Большевик“ № 11—12 за 1932 г.

а) „Основные вопросы уборки урожая“ (перадавая).

б) І. Зяленскі. „Колхозная торговля и задачи укрепления потребкооперации на селе“, § VII, ст. 22—24.

Рэзолюцыя ліпеньскага аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б. „Аб выніках веснавой сяўбы і задачах уборачнай кампаніі“.

Дыклад т. В. Ф. Шаранговіча. „Вынікі ліпеньскага аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б“.

А. Альвоў і М. Чарноў. „Организация хлебазаготовок и развертывание колхозной торговли“.

М. І. Калінін. „О советской торговле“.

„Правда“ № 219 ад 9 жніўня.

Пастанова ЦВК СССР аб ахове і ўмацаваньні грамадзкай (соцыялістычнай) уласнасьці.

2. ГРАМАДЗКАЯ ЎЛАСНАСЬЦЬ—СЬВЯШЧЭННА І НЕДАТЫКАЛЬНА

У С Т У П

Тэму „Грамадзкая ўласнасьць—сьвяшчэнна і недатыкальна“ неабходна прапрацаваць ва ўсёй масавай сетцы партыйнай асьветы.

Раз'ясненне дэкрэту ЦК і СНК СССР ад 7 жніўня 1932 г. дакладчыкі, пропагандысты павінны звязаць з апошнімі паста-
новамі партыі і ўраду аб умацаваньні колгасаў, уборачнай і
загатоўчай кампаніі, колгасным гандлі і рэвалюцыйнай закон-
насьці.

Культпрон ЦК КП(б)Б.

**Пастанова ЦК і СНК СССР ад 7 жніўня 1932 г. і паста-
нова ЦВК і СНК БССР ад 13 жніўня 1932 г.**

Мэта прапрацоўкі тэмы

1 Раз'ясніць вялізарнае політычнае значэньне пастановы
ЦВК і СНК СССР, ЦВК і СНК БССР аб ахопе і ўмацаваньні
грамадзкай соцыялістычнай уласнасьці, якая зьяўляецца асновай
савецкага ладу, сьвяшчэннай і недатыкальнай, і мобілізаваць
масы на барацьбу супроць ворагаў народу — кулакоў, раскра-
даўнікаў, зладзеяў, падпальнікаў, хуліганаў, якія робяць замах
на грамадскую ўласнасьць.

2. Высьвегліць прынцыповае адрозьненьне паміж прыватнай
буржуазнай уласнасьцю, якая служыць асновай капіталістычнай
эксплёатацыі і грамадзкай (соцыялістычнай) уласнасьцю, на
аснове якой пролетарыяг ажыццяўляе ліквідацыю кляс, зьнішчае
ўсякую эксплёатацыю чалавека чалавекам.

3. Паказаць, што зладзейства, пакрыжы, падпалы, замахі на
грамадскую ўласнасьць у нашым Саюзе, пагрозы і насільлі над
колгаснікамі зьяўляюцца формамі клясавай барацьбы, клясавай
помсты гінучых капіталістычных элемэнтаў, аказваючых шаленае
супраціўленьне разгорнутаму соцыялістычнаму будаўніцтву ў
СССР, які канчаткова ўмацаваўся на новым соцыялістычным
шляху.

4. Мобілізаваць пільнасьць і актыўнасьць мас на ажыццяў-
леньне пастановы ЦВК і СНК СССР, ЦВК і СНК БССР на ўма-
цаваньне рэвалюцыйнай законнасьці, на барацьбу супроць опор-
туністычных элемэнтаў, супроць усякіх спроб па-опартуністычнаму,
па-лібэральнаму істалкаваць рашэньні партыі і ўраду і аслабіць
сілу ўдару, наносімага кляс-ваму ворагу — хуліганам, зладзеям
і наогул антыграмадзкім элемэнтам.

Плян і зьмест тэмы

1. Пролетарская рэволюцыя, экспропрыяваўшых экспропрыятару, зьнішчыла прыватную ўласнасьць на сродкі вытворчасці і ператварыла іх у грамадскую (соцыялістычную) уласнасьць. „Характэрнай асаблівасцю камунізму зьяўляецца ня зьнішчэнне ўласці наогул, а зьнішчэнне ўласнасьці буржуазнай“ (Маркс і Энгельс, „Каммуністычны маніфест“). Само ўзьнікненне буржуазнай уласнасьці было аснова на аграбленні і разарэнні працоўных. „Экспропрыяцыя неасрэдных вытворцаў,—гаворыць Маркс,—адбываецца з бязлітасным вандалізмам, яе рухаючымі спружынамі зьяўляюцца самыя бессаромныя, брудныя, ганебныя і драбязлівыя страсці“. Карціна першапачатковага наапаўнення капіталістычнай уласнасьці прадстаўляе сабой „непараўнаную карціну здрадніцтва, подкупаў, забойстваў і подласцяў“ (Маркс).

У барацьбе супроць феодалізму за сваё клясавае панаванне буржуазія агаласіла прынцып „сввяшчэннай і недатыкальнай прыватнай уласнасьці“ як аснову для ўмацавання капіталістычнай эксплёатацыі працоўных, для замацавання „сввяшчэннага“, права паразытычнай меншасці эксплёатаваць працоўную большасць.

Усе сілы буржуазнага грамадства—армія і суд, царква і поліцыя, школа і прэса, політычныя партыі буржуазіі і яе „навуковыя“ наёмнікі—мобілізаваны на ахову „сввятой“ буржуазнай уласнасьці, гісторыя ўзьнікнення якой „упісана ў летапіс чалавечтва палаючай мовай мяча і агня“ (Маркс).

Зьнішчэнне прыватнай уласнасьці на сродкі вытворчасці вядзе да зьнішчэння кляс і ўсякай эксплёатацыі чалавека чалавекам.

2. Соцыялістычная (грамадская) уласнасьць зьяўляецца асновай савецкага ладу і эканамічнай базай у выкананні сусветна-гістарычнай задачы, пастаўленай XVII усесаюзнай партконференцыяй,—канчатковая ліквідацыя капіталістычных элементаў і кляс наогул, поўнае зьнішчэнне прычын, якія параджаюць клясавыя розніцы і эксплёатацыю, і перамаганне перажыткаў капіталізму ў эканомцы і станаўленні людзей, ператварэнне ўсяго працоўнага насельніцтва краіны ў свядомых і актыўных будаўнікоў бясклясавога соцыялістычнага грамадства“ (з рэзалюцыі XVII партконференцыі).

Соцыялістычная ўласнасць, заваяваная ў грамадзянскай вайне супроць капіталістаў, якая „зьяўляецца аднаголькі законнай і справядлівай сьвяшчэннай вайной“ (Ленін), гіганцкі памножная героічнай працай рабочых і сялян,—сьвяшчэнная і недамыкальная. Усякі, хто робіць замах на яе непарушнасць, ідзе супроць будаўніцтва соцыялізму, зьяўляецца ворагам народу. Найпершы абавязак органаў улады і ўсёй савецкай грамадзкасці—бязьлітна караць гэтых ворагаў народу.

„Толькі добраахвотнае і добрасумленнае,—гаворыць Ленін,—з рэвалюцыйным энтузіязмам правадзімае супрацоўніцтва масы рабочых і сялян ва ўліку і контролі за багатымі, за жулікамі, за дармаедамі, за хуліганамі можа перамагчы гэтыя перажыткі праклятага капіталістычнага грамадства, гэтыя адкіды чалавецтва, гэтыя безнадзейна гнілыя і амяртвельныя члены, гэту заразу, чуму, язву, пакінутую соцыялізму ў спадчыну ад капіталізму“¹⁾.

3. На аснове няўхільнага правядзення генэральнай лініі партыі рабочая кляса і колгаснае сялянства, пад кіраўніцтвам партыі на чале з ленінскім ЦК і правадыром партыі т. Сталіным паспяхова завяршылі фундамант соцыялістычнай эканомікі, вырашылі пытаньне „хто каго?“ на карысць соцыялізму ў горадзе і вёсцы, ліквідавалі ў асноўным кулацтва як клясу ў важнейшых сельскагаспадарчых раёнах. Гіганцкі вырасла матэрыяльная база соцыялізму—грамадзкая ўласнасць. Савецкі саюз канчаткова ўмацаваўся на новым соцыялістычным шляху, і рашучую перамогу соцыялізму ў СССР можна лічыць ужо завершанай.

Гэта пераможнае соцыялістычнае будаўніцтва адбываецца ва ўмовах жорсткай клясавай барацьбы, далейшае абвастрэнне якой нямінуча „ў паасобных моманты і асабліва ў паасобных раёнах і на паасобных вучастках соцыялістычнай будоўлі“ (з рэзолюцыі XVII партконференцыі).

4. Пакражы і зладзейства, хуліганства, падпалы, пагрозы і насільлі над колгаснікамі, зьяўляецца асобымі формамі клясавай барацьбы гінучых капіталістычных элементаў, якія спрабуюць сарваць соцыялістычнае будаўніцтва, разваліць колгасы, падры-

1) Ленін, т. XXII, стар. 163.

ваючы матэрыяльную аснову савецкага ладу—соцыялістычную ўласнасьць.

Умацаваньне соцыялістычнай уласнасьці, ахова маёмасьці дзяржаўных прадпрыемстваў, колгасаў і коопэрацыі, рашучае падаўленьне і перасячэньне спроб замаху на яе сьвяшчэннасьць і недатыкальнасьць, самае жорсткае пакараньне раскрадальнікаў, хуліганаў, казнакрадаў—зь'яўляецца важнейшай задачай пролетарскай дыктатуры. „Дыктатура ёсьць жалезная ўлада, рэволюцыйна-сьмелая і хуткая, бязьлітасная ў падаўленьні як эксплёататараў, так і хуліганаў“¹⁾.

5. У барацьбе супроць колгаснага руху кулак прымяняе насьілье і пагрозы да актыўных і чэсных колгаснікаў, ударнікаў уборачнай і загатоўчай кампаніі.

Кулак разумее, што ўмацаваньне колгасаў нямысьліма без умацаваньня грамадзкай колектыўнай уласнасьці, што грамадзкая ўласнасьць ёсьць аснова сельскагаспадарчай арцелі як соцыялістычнага тыпу гаспадаркі. Шляхам зладзейства і пакраж кулак спрабуе скараціць даходнасьць колгасаў, каб зьменшыць выдачу хлеба на працаднёх кожнаму колгасніку. Гэтымі спосабамі клясавы вораг спадзяецца разваліць колгас, прымусіць паасобных колгаснікаў да выхаду з колгасу і падарваць эканомічную зацікаўленасьць аднаасобніка ва ўступленьні ў колгас.

Ворагі народу—кулакі, хуліганствуючыя і наогул супроцьграмадзкія элемэнты—спрабуюць наносіць шкоду выкананьню ірамфнпляну, шляхам пакраж у прамысловых прадпрыемствах, на складах, у коопэратывах, на чыгуначным і водным транспорце і ў колгасах. Цэлы рад спраў, якія прайшлі перад савецкім судом, паказвае „дзейнасьць“ клясавых ворагаў (Гумгорт, Харкаўскі горт). Значных разьмераў дасягнулі пакражы на чыгуначках. Раскрадальнікі абкрадвалі партыі тавараў шырспажыву, якія ішлі на сяло, практыкавалі мэтад „зьнікненьня“ вагонаў шляхам загону вагонаў у тупік, непадачы пад выгрузку і да т. п. У 1 квартале бягучага году было ўкрадзена звыш 40 тыс. адпраўленьняў, агульная вага якіх раўняецца 1.538 т. На прыблізных падліках у 2 квартале было каля 17 тыс. выпадкаў пакраж з вагой каля 1050 т.

¹⁾ Ленін т. XXII, стар. 459.

Нельга забываць словы Леніна, што „на чыгуначнай справе якая за ўсё, бадай, больш наглядна ўвасабляе гаспадарчыя сувязі створанага буйным капіталізмам арганізму, гэта барацьба дробна-буржуазнай стыхіі разбэшчанае з пролетарскай арганізава-насьцю выяўляецца асабліва выразна“¹⁾.

6. Адным з важнейшых сродкаў умацаваньня пролетарскай абароны сацыялістычнай уласнасьці і барацьбы з клясавымі во-рагамі працоўных (кулацтвам, перакупшчыкамі-спэкулянтамі, бур-жуазнымі шкоднікмі, зладзеямі, хуліганамі) зьяўляюцца рэволю-цыйныя законы пролетарскай дзяржавы.

„Тав. Сталін указаў, што калі буржуазныя законы былі накі-раваны на ахову прыватнай уласнасьці, то нашы законы накіра-ваны на ахову грамадзкай уласнасьці, уласнасьці колгасаў, на ўмацаваньне саміх колгасаў. Рэволюцыйную законнасьць мы вы-карыстаем для барацьбы з тымі, хто парушае інтарэсы колгась-ніка, хто дапускае самавольства ў адносінах да працоўных сялян, але рэволюцыйная законнасьць накіравана ўсім сваім вастрыем супроць кулакоў, якія насуперак законам савецкай улады будуць прабаваць арганізаваць свае сілы ў барацьбе супроць колгасаў“ (Кагановіч, прамова на 2 пленуме МК УсеКПб).

Грамадзкая ўласнасьць ёсьць здабытак усіх працоўных, і ахова яе ад пацярэньняў ёсьць справа ўсіх працоўных. Неабходна рашуча змагацца з дробнабуржуазнай разбэшчанае з дробнаўлас-ніцкім поглядам на грамадзкую ўласнасьць: „мне-б урваць пабольш, а там хоць трава не расьці“. Ленін указваў, што неаб-ходна ачышчаць „свае асяродзьдзе ад усіх тых, хто захоўвае спадчыну капіталізму“, „хто захоўвае традыцыі капіталізму“, г. зн. ад сультаёў, дармаедаў, казнакрадаў (цяпер уся зямля, усе фабрыкі, усе чыгункі ёсьць „казна“ савецкай рэспублікі)²⁾. Ленін падкрэсьліваў, што „неабходна захоўваць сьвята законы і прадпісаньні савецкай улады і сачыць за іх выкананьнем усімі“³⁾.

7. Пастанова ЦВК і СНК СССР ад 7 жніўня 1932 г. і ЦВК і СНК БССР „аб ахове маемасьці дзяржаўных прад-прыемстваў, колгасаў і коопэрацыі і ўмацаваньне грамадзкай (сацыялістычнай) уласнасьці, „зьяўляецца яркім выразьнем клясавай прыроды нашых рэволюцыйных

¹⁾ Ленін, т. XXII, стар. 460—461.

²⁾ Ленін, т. XXII, стар. 448.

³⁾ Ленін, т. XXIV, стар. 434.

законаў і мае вялізарнае політычнае значэнне для сацыялістычнага перзыхавання працоўных, для падаўлення супраціўлення класавых ворагаў. Гэта пастанова прыраўнівае па сваім значэнні грузы на чыгуначным і водным транспорце, маемасьць колгасаў і коопэратываў (урадавай на палёх, грамадскія запасы, жывёла, коопэрацыйныя склады і магазыны і да т. п.) да маемасьці дзяржаўнай. У гэтай пастанове савецкі ўрад агалашае грамадскую ўласнасць сьвяшчэннай і недатыкальнай і аб'яўляе ўсякага, хто робіць замах на грамадскую ўласнасць, ворагам народу.

Гэта пастанова ўзмацняе судовую рэпрэсію ва ўсіх выпадках замаху на грамадскую ўласнасць.

Ворагі народу, якія раскрадаюць народную маемасьць, надглядаюць расстрэлу, а ўся іх маемасьць—конфіскацыі. Пры змякчаючых акалічнасцях расстрэл замяняецца пазбаўленьнем свабоды на тэрмін ня ніжэй 10 гадоў з канфіскацыяй маемасьці. Прымяненне з боку супроць грамадскіх кулацка-капіталістычных элементаў пагроз або насільляў, або прымяненне пагроз і насільляў да колгаснікаў з мэтай прымусіць іх высьці з колгасу або з мэтай насільственнага разбурэння колгасу прыраўніваецца савецкай уладай да дзяржаўных злачынстваў і караецца пазбаўленьнем свабоды на тэрмін ад 5 да 10 гадоў з заключэннем у канцэнтрацыйны лагер. Да ўсіх злачынцаў, асуджаных па гэтых справах, амністыя не прымяняецца.

У адносінах да ворага народу няма месца мяккасці і спагадлівасці. „Усякая слабасць, усякія хістанні, усякая сантымэнтальнічаньне ў гэтых адносінах было-б найвялікшым злачынствам перад сацыялізмам“ (Ленін).

8. Пастанова ўраду вырасла з патрабаванняў рабочых і колгаснікаў, самааддана будуючых сацыялізм. Гэта пастанова мае вялізарнае політычнае і гаспадарчае значэнне ў справе далейшага ўмацавання пролетарскай дыктатуры і выцякае з рашэнняў партыі і апошніх законаў ураду аб усямерным умацаванні рэвалюцыйнай законнасці, накіраванай сваім вострым супроць класавых ворагаў.

Пастанова мае вялізарнае значэнне ў справе выхавання сацыялістычнай працоўнай дысцыпліны, сацыялістычных адносін да працы, да сродкаў вытворчасці, у справе ліквідацыі перажыткаў капіталізму ў эканоміцы і сазнанні людзей, паднімае на

больш высокую степень барацьбу за ўнядрэньне ў масы ідэі соцыялістычнага контролю і ўліку за беражлівыя і ўважлівыя адносіны да грамадзкай уласнасьці. „Вядзі акуратна і добрасумленна, — гаворыць Ленін, — лічэньне грошай, гаспадарнічай эаэномна, ня гультайнічай, не крадзь, захоўвай самую строгую дысцыпліну ў працы“ ¹⁾).

Пастанова ўраду мобілізуе актыўнасьць шырокіх мас рабочых і колгаснікаў на барацьбу за далейшы ўздым соцыялістычнага будаўніцтва, на барацьбу з клясавым ворагам і яго агентурай — усякага роду опартунізмам, з правым ухілам як галоўнай небяспекай на даным этапе, з „левым“ опартунізмам, які дапамагае правому ўхілу, які лье ваду на яго млын, які іграе на руку кулацкім элемэнтам, і з прымірэньствам.

ЛІТАРАТУРА ДЛЯ КІРАЎНІКОЎ

Пастанова ЦВК і СНК СССР ад 7 жніўня 1932 г. „Аб ахове маемасьці дзяржаўных прадпрыемстваў колгасаў і коопэрацыі і ўмацаваньні грамадзкай (соцыялістычнай) уласнасьці. („Правда“, ад 9 жніўня 1932 г.).

Пастанова ЦВК і СНК БССР ад 13 жніўня 1932 г.

Перадавая „Правды“ і „Известий“ за 9 жніўня 1932 г.

Перадавая „Зьвязды“ ад 14 жніўня 1932 г.

Артыкул т. Іофэ ў „Зьвяздзе“ ад 14 жніўня 1932 г.

Даклад т. Кагановіча на II пленуме МК УсеКП(б), „Правда“, ад 6 жніўня 1932 г.

Програма Комуністычнага Інтэрнацыяналу, раз. III, „Конечная цель Коммунистического Интернационала — мировой коммунизм“ (са слоў: „Коммунистический строй уничтожает деление...“) і раз. IV, § 3, уступленьні і т. д.

Маркс і Энгельс, „Коммунистический манифест“, раз. II, „Пролетарии и коммунисты“.

Маркс, „Капитал“, т. I, раз. 24, § 7.

Ленін, „Очередные задачи советской власти“, творы, т. XXII, стар. 442—443, 448—449, 450—451, 458—461.

Ленін, „Как организовать соревнование“, творы т. XXII, стар. 158—167.

Ленін, „Письмо к рабочим и крестьянам по поводу победы над Колчаком“ твор., т. XXIV, стар. 433—434.

Сталін, „Вопросы ленинизма“, стар. 286—287, 453—459, 484, 526—527, выд. 9-е.

Выступленьні т.т. Молагава і Кагановіча на Ўсеукраінскай партконференцыі.

Пастанова ЦВК і СНК СССР „Аб рэволюцыйнай законнасьці ад 25 чэрвеня 1932 г.

Крыленка, „Револуцыйная законность и наша задача“.

Пастанова ЦВК і СНК БССР аб рэволюцыйнай законнасьці“.

¹⁾ Ленін, т. XXII, стар. 443.

РАБОЧЫ МАТЭРЫЯЛ ДЛЯ СЛУХАЧОЎ

1. „Посыпях социалізму нямысьлімы без перамогі пролетарскай свядомай дысцыплінаванасьці пад стыхійнай дробнабуржуазнай авархіяй“ (Ленін).

Ленін, т. XXII, стар. 163—164

„ „ „ 443

„ „ „ 448

„ „ „ 450—451

„ „ „ 457, 458, 459.

2. „Зьнішчэньне кляс шляхам самай жорсткай клясавай барацьбы пролетарыяту—такая формула Леніна“ (Сталін)

Ленін, т. XVI, стар. 467.

Сталін, „Вопросы ленинизма“, стар. 526—527, выд. 9-е.

„ „ „ 401

3. „Законы пролетарскай дыктатуры накіраваны на ахову грамадзкай уааснасьці.

Маркс і Энгельс, „Коммунистический манифест“.

4. „Грамадзкая ўласнасьць зьяўляецца асновай савецкага ладу, яна св'язаная і недатыкальна“.

Пастанова ЦВК і СНК СССР ад 7 жніўня 1932 г., пастанова ЦВК і СНК БССР ад 13 жніўня 1932 г.

Перадавая з „Правды“ ад 9 жніўня 1932 г.

Перадавая „Зьвязды“ ад 14 жніўня 1932 г.

5. „Неабходна захоўваць самы строгі рэволюцыйны парадак. Неабходна захоўваць св'ята законы і прапісаньні савецкай улады і сачыць за выкананьнем усіх“ (Ленін).

Пастанова ЦВК і СНК СССР аб рэволюцыйнай законнасьці ад 25 чэрвеня 1932 г.

Пастанова ЦВК і СНК БССР аб рэволюцыйнай законнасьці.

3. КЛЯСЫ І КЛЯСАВАЯ БАРАЦЬБА НА СУЧАСНЫМ ЭТАПЕ І ЗАДАЧЫ ЎМАЦАВАНЬНЯ ПРОЛЭТАРСКАЙ ДЗЯРЖАВЫ

(Мэтодычны дапаможнік для масавай сеткі партасьветы)

1. Вучэньне Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна аб узьнікненьні кляс, клясавай барацьбе і дыктатуры пролетарыяту. „Дыктатура пролетарыяту ня ёсьць сканчэньне клясавай барацьбы, а ёсьць прадаўжэньне яе ў новых формах“ Дыктатура пролетарыята як вышэйшая форма клясавай барацьбы пролетарыяту „да канца“ (Ленін), „да зьнішчэньня кляс“. Ленін і Сталін аб трох галоўных задачах, аб „трох асноўных бакох“ дыктатуры пролетарыяту. Ленін аб пяці формах клясавай барацьбы пры дыктатуры пролетарыяту. Асноўныя клясы пераходнага пэрыоду. Дыктатура пролетарыяту „як форма клясавога саюзу паміж пролетарыятам і працоўнымі масамі сялянства для

зъяржэння капіталу, для канчатковай перамогі соцыялізму пры ўмове, што кіруючай сілай гэтага саюзу зьяўляецца пролетарыят" (Сталін). Роля і значэнне партыі пролетарыяту ў клясавай барацьбе. Партыя як накіроўваючая сіла, як асноўная кіруючая сіла дыктатуры пролетарыяту.

2. Соцыялістычны характар Кастрычніцкай рэволюцыі ў Расіі, яе міжнароднае значэнне і яе рухавыя сілы. Пролетарыят і сялянства, формы іх саюзу на розных этапах нашай рэволюцыі. Тры лёзунгі Леніна па сялянскім пытанні. Крытыка трацкісцкай тэорыі аб немагчымасці пабудовы соцыялізму ў адной краіне і аб немагчымасці ўцягнення асноўных мас сялянства ў справу соцыялістычнага будаўніцтва. Крытыка праваоportunістычнай бухарынскай тэорыі двухклясавога грамадства і ўрастанне кулака ў соцыялізм. Барацьба партыі за ўмацаванне змычкі пролетарыяту з працоўным сялянствам супроць кулака і нэпмана. Рэканструкцыйны перыод і абвастрэнне клясавай барацьбы ў краіне. Узмацненне супраціўлення з боку кулака, нэпмана і буржуазнай інтэлігенцыі. Шкодніцтва як форма клясавай барацьбы. Крытыка праваоportunістычнай тэорыі затухання клясавай барацьбы.

Год вялікага пералому. Паварот асноўных мас вёскі да соцыялізму. Пераход ад політыкі абмежавання капіталістычных элементаў вёскі і выцяснення паасобных атрадаў кулацтва да ліквідацыі кулацтва як клясы на базе суцэльнай калектывізацыі. Пераход да агульнага разгорнутага наступлення соцыялізму па ўсім фронце. Шалёнае супраціўленне ліквідуемага кулацтва і далейшае абвастрэнне клясавай барацьбы ў краіне. Колгаснае сялянства як цэнтральная фігура земляробства і сапраўдная трывалая апора савецкай улады ў вёсцы.

Сусветна-гістарычныя перамогі соцыялізму ў СССР як рэзультат паслядоўнага правядзення політыкі разгорнутага наступлення соцыялізму па ўсім фронце і барацьбы за ленінскую лінію партыі супроць усіх відаў опартунізму і правага ўхілу як галоўнай небяспекі.

Гіганцкія соцыяльна-эканамічныя зрухі ў нашай краіне. Канчатковы падзыхарэнняў капіталізму ў вёсцы і ліквідацыя ў асноўным паразытычных кляс як важнейшы вынік соцыялістычнага будаўніцтва ў першай пяцігодцы. „Ужо ў першым пяцігодзьдзі ліквідуюцца асновы і крыніцы эксплуатацыі чалавека чалавекам“. Вырашэнне ленінскага пытання „хто каго?“ супроць капіталізму

на карысць соцыялізму поўнасьцю і беспаваротна і ў горадзе і ў вёсцы.

3. Асноўная політычная задача другой п'яцігодкі: „Канчатковая ліквідацыя капіталістычных элементаў і кляс наогул, поўнае зьнішчэньне прычын, якія параджаюць клясавыя розьніцы і эксплёатацыю і перамаганьне перажыткаў капіталізму ў эканоміцы і сазнаньні людзей, ператварэньне ўсяго працоўнага насельніцтва краіны ў сьвядомых і актыўных будаўнікоў бясклясавага соцыялістычнага грамадства.

Вучэньне марксызму-ленінізму аб сутнасьці соцыялізму як ніжэйшай фазы камунізму. Пры соцыялізьме „сродкі вытворчасьці ўжо вышлі з прыватнай уласнасьці асобных ліц. Сродкі вытворчасьці належаць усяму грамадству“ (Ленін). Адрозьненьне ніжэйшай фазы камунізму—соцыялізму—ад яго вышэйшай фазы. Наяўнасьць адбытку старога грамадства на соцыялістычным грамадстве, з нетраў якога яно вышла, ва ўсіх адносінах—эканамічных, моральных і разумовых. Прынцып разьмеркаваньня сродкаў спажываньня пры соцыялізьме: „Разьмеркаваньне прадметаў спажываньня па „рабоце“ (а не па патрэбнасьцях)“ (Ленін); „зарплата“ нават пры соцыялізьме павінна выдавацца па працы, а не па патрэбнасьцях“ (Сталін).

4. Клясы і клясавая барацьба на сучасным этапе. „Зьнішчэньне кляс шляхам жорсткай клясавай барацьбы пролетарыату—такая формула Леніна“ (Сталін). „Сення клясавы вораг прыдаўлен, прыглушан, але вастрата клясавай барацьбы астаецца“ (Кагановіч).

Формы клясавай барацьбы на даным этапе.

Шалёнае супраціўленьне ідучых да дна капіталістычных элементаў соцыялістычнаму наступленьню пролетарыату. „База кулака зьменшылася, але ня зьменшылася ў яго злосьць, ненавісьць і супраціўленьне“ (Кагановіч). Задача бязьлітнага падаўленьня супраціўленьня зьнішчаемых капіталістычных элементаў.

Задача соцыялістычнага перавыхаваньня колгаснікаў як сваяасаблівая форма клясавай барацьбы. Наяўнасьць у колгасах „індывідуалістычных і нават кулацкіх перажыткаў, якія яшчэ не адпалі, але якія абавязкова павінны аднасьці з цягам часу па меры ўмацаваньня колгасаў, па меры іх машынізацыі“ (Сталін). Наяўнасьць у колгасах элементаў клясавай барацьбы і адрозьненьне іх ад клясавай барацьбы па-за колгасамі. Тав. Сталін аб задачах пераробкі селяніна-колгасніка, аб выпраўленьні яго

індивідуалістичнай психолёгіі і ператварэнні яго ў сапраўднага працаўніка соцыялістычнага грамадства. Роля машынізацыі і трактарызацыі ў соцыялістычнай пераробцы колгасных мас. Барацьба за ператварэнне сельскагаспадарчай працы ў галіну індустрыяльнай і стварэнне ў другой пядзігодцы ўмоў для поўнага ўстаранення супроцьлегласці паміж горадам і вёскай.

Магутны рост рабочае класы ў сувязі з гіганцкімі тэмпамі росту соцыялістычнай прамысловасці. Новыя кадры рабочых, вярбуемыя пераважна з вёскі. Наяўнасць сярод новых кадраў рабочых адсталых дробна буржуазных настройў і рвацкіх тэндэнцый. Барацьба за соцыялістычнае перавыхаванне новых рабочых, за новую соцыялістычную дысцыпліну, барацьба з антыпролетарскімі настроймі, як сваяасаблівая форма класавай барацьбы. Антыленінскі характар настройў, што перавыхаванне гэтых кадраў пойдзе „самацёкам“, бяз упорнай барацьбы з боку партыі і рабочай класы.

Класавая барацьба на участку тавараабароту. Неабходнасць рашучага выкаранення прыватнікаў, спекулянтаў, якія спрабуюць нажыцца за кошт рабочых і сялян на колгасным гандлі. Барацьба супроць буржуазна-нэпманскіх і „лявацкіх“ скажэнняў прынцыпаў савецкага гандлю і гаспадарчага разьліку. Актывізацыя ў радок партыі ў сувязі з абвастрэннем класавай барацьбы ў краіне, ухілаў у галіне нацыянальнага пытання ў бок вялікадзяржаўнага шовінізму і мясцовага нацыяналізму і неабходнасць узмацнення барацьбы з гэтымі ўхіламі.

„Галоўную небяспеку на даным этапе прадстаўляе вялікадзяржаўны ўхыл, які спрабуе рэвізаваць асновы ленінскай нацыянальнай політыкі і пад сыцягам інтэрнацыяналізму прыкрывае імкненне аджываючых клас панаваўшай раней вялікарускай нацыі зьвярнуць сабе страчаныя прывілеі.

Павяч з гэтым актывізуецца ўхыл да мясцовага нацыяналізму, які аслабляе адзінства народаў СССР і іграе на руку інтэрвенцыі“ (з рэзалюцыі XVI з'езду ЎсеКП(б).

Абвастрэнне супярэчнасцяў паміж СССР і капіталістычным сьветам. Фронт класавай барацьбы пролетарыяту супроць капіталізму, які пралягае паміж Савецкім саюзам і яго капіталістычным абкружэннем; „мы знаходзімся ў капіталістычным абкружэнні, пытанне „хто каго?“ у міжнародным маштабе яшчэ ня вырашана“ (Кагановіч). Роля фашызму, соцыял-фашызму

і контрреволюційнага трацкізму ў падрыхтоўцы інтэрвенцыі супроць СССР.

Няправільнасьць погляду, што ў нас пэрыод абвастрэньня клясавай барацьбы ўжо прайшоў. Праваопартуністычны характар сьцьвярджэньня аб тым, што пэрыод другой пяцігодкі ёсьць пэрыод мірнага і плаўнага разьвіцьця. Нямінучасьць і ў далейшым абвастрэньня клясавай барацьбы ў паасобных раёнах і на паасобных вучастках соцыялістычнага будаўніцтва. Нямінучасьць захаваньня ў некаторых выпадках і ўзмацненьня буржуазных уплываў на паасобныя слаі і групы працоўных. Нямінучасьць яшчэ на працягу доўгага часу пранікненьня чужых пролетарыяту клясавых уплываў у асяродзьдзе рабочых і нават у партыю. Задачы павышэньня пільнасьці ў адносінах клясавага ворага і далейшага разгортваньня барацьбы з опартунізмам і асабліва з правым ухілам як галоўнай небясьпекай на даным этапе.

Завастрэньне т. Сталіным пытаньня аб неабходнасьці большай партыйнай пільнасьці, бальшавіцкай ваяўнічасьці і прымірмасьці да ўсякага роду опартунізму і гнілога лібэралізму.

5. Барацьба за ліквідацыю кляс і задача ўмацаваньня пролетарскай дыктатуры. „Вышэйшае разьвіцьцё дзяржаўнай улады ў мэтах падрыхтоўкі ўмоў для адміраньня дзяржаўнай улады—вот марксыцкая формула“ (Сталін).

Задачы пролетарскай дзяржавы ў барацьбе за пабудову бяс-клясавага грамадства. Неабходнасьць бязьлітаснага перасячэньня ўсіх і ўсякіх контрреволюцыйных вылазак супроць соцыялістычнага наступленьня пролетарыяту. Гіганцкія арганізацыйныя і выхаваўчыя задачы пролетарскай дзяржавы ў адносінах працоўных гораду і вёскі.

Задачы ўмацаваньня пролетарскай дыктатуры ў сьвятле росту варожасьці і агрэсыўнасьці ў адносінах да СССР з боку імпэрыялістычнага акружэньня.

Неабходнасьць барацьбы з „тэорыямі“ непатрэбнасьці і адміраньня дзяржавы ўжо на даным этапе як з горшым відам опартунізму.

ЛІТАРАТУРА ДЛЯ КІРАУНІКОУ

Ленін, „Государство и революция“, раз. V.

Ленін, „О диктатуре пролетариата“ (тэзісы), т. XXV, стар. 5—12, выд. 2-е.

Сталін, „Об основах ленинизма“, раз. V.

Сталін, „К вопросам ленинизма“, раз. IV.

Сталін, „К вопросу о рабоче-крестьянском правительстве“.

„О трех основных лозунгах партии по крестьянскому вопросу“.

„О правом уклоне в ВКП(б)“.

„Год великого перелома“.

„К вопросам аграрной политики“.

„Доклад на XVI съезде“, разделы „Трудности роста, борьба классов и наступление социализма по всему фронту“.

Молотаў і Куйбышаў, „О второй пятилетке“.

Рэзолюцыі XVII Усесаюзнай партконференцыі і XIV з'езду КП(б)Б.

Кагановіч, „О задачах профсоюзов СССР на данном этапе развития“
(прамова на IX з'ездзе профсаюзаў).

РАБОЧЫ МАТЭРЫЯЛ ДЛЯ СЛУХАЧОЎ

ДА ПЕРШАГА РАЗЬДЗЕЛУ

1. Што такое класы?

Як і калі яны ўзьнікалі?

Ленін, „Великий почин“, т. XVI, стар. 249, выд. 1-е.

„Вульгарны социализм и народничество“, т. V, стар. 201, выд. 2-е.

Энгельс, „Происхождение семьи, частной собственности и государства“, стар. 177—179.

Ленін, „О государстве“, т. XXIV, стар. 366—368*.

2. „Гісторыя ўсяго папярэдняга грамадства ёсьць гісторыя барацьбы клас“.

Маркс і Энгельс, „Манифест коммунистической партии“, стар. 17.

Маркс, „Нищета философии“, стар. 157—158, выд. 3-е.

3. „Марксыст толькі той, хто пашырае прызнаньне барацьбы клас да прызнаньня дыктатуры пролетарыяту“ (Ленін).

Маркс і Энгельс, „Письмо к Вейдемейеру“, ад 5 сак. 1852 г. выд. 1931 г.

Ленін, „Государство (1852 г.) и революция“, стар. 24—25.

4. „Дыктатура пролетарыяту ня ёсьць сканчэньне класовай барацьбы, а ёсьць прадаўжэньне яе ў новых формах“.

Маркс, „Урывак к „Критике готской программы“ аб неабходнасьці рэв. дыктатуры пролетарыяту“.

Ленін, „Предисловие к речи. Об обмане народа лозунгами свободы и равенства“, т. XVI, стар. 240—241, выд. 1-е.

Ленін, „Речь на II всероссийском съезде политпрофсоветов“, т. XVIII, ч. 1-я, стар. 377, выд. 1-е.

Ленін, „Об обмане народа лозунгами „свободы и равенства“, т. XVI, стар. 206, выд. 1-е.

Сталин, „Вопросы ленинизма“, стар. 28—30, выд. 9-е.

5. „Партыя патрэбна пролетарыяту для таго, каб заваяваць і ўтрымаць дыктатуру“.

Сталін, „Вопросы ленинизма“, стар. 70—71, выд. 9.

ДА ДРУГОГА РАЗЬДЗЕЛУ

1. „Кастрычніцкая рэволюцыя перамагла таму, што яна змагла адабраць у буржуазіі яе сялянскія рэзервы, змагла заваяваць гэтыя рэзервы на бок пролетарыяту“ (Сталін).

Сталін, „Вопросы ленинизма“, стар. 78—80, выд. 9-е.

2. „Тры лёзунга Леніна па сялянскім пытаньні“.

Сталін; „С політотчета ЦК XIV с'езду“.

3. „Мы можам пабудаваць соцыялізм і мы яго будзем будаваць разам з сялянамі пад кіраўніцтвам рабочай класу“ (Сталін).

Сталін, „Вопросы ленинизма“, стар. 120—121, выд. 9-е.

4. „Трацкісцкая тэорыя аб немагчымасці пабудовы соцыялізму ў нашай краіне—буржуазная тэорыя“.

Сталін, „Вопросы ленинизма“, стар. 557—558, выд. 9-е.

5. Зьнішчэнне клас шляхам самай жорсткай класавай барацьбы пролетарыяту—такая формула Леніна (Сталін).

Сталін, „Вопросы ленинизма“. „О правом уклоне в ВКП(б)“.

6. „Ня бывала яшчэ ў гісторыі такіх выпадкаў, каб наміраючыя класы добра-ахвотна адыходзілі са сцэны“.

Сталін, „Вопросы ленинизма“. „О правом уклоне в ВКП(б)“.

7. „Ад політыкі абмежавання эксплуатацыйных тэндэнцый кулацтва мы перайшлі да політыкі ліквідацыі кулацтва як класу“ (Сталін).

Сталін, „Вопросы ленинизма“, стар. 456—458, выд. 9-е.

З рэзолюцыі XVI з'езду ЎсеКП(б) па справах ЦК.

8. „Нашы цяжкасці з'яўляюцца цяжкасцямі класавай барацьбы“.

Сталін, „Вопросы ленинизма“, стар. 525—528, выд. 9-е.

9. „У расшчэпленні барацьбе за ленінскую генэральную лінію ЎсеКП(б) забяспечыла разгром класавога ворага і перамогу соцыялізму ў СССР“.

З рэзолюцыі XVII партконференцыі аб другой пяцігодцы.

ДА ТРЭЦЬЯГА РАЗЬДЗЕЛУ

1. „Соцыялізм ёсць зьнішчэнне класу“ (Ленін). Ленін, т. XVI, стар. 315—352, выд. 1-е.

2. „Другая пяцігодка—пяцігодка пабудовы бясекласавога грамадства“.

З рэзолюцыі XVII партконференцыі па дакладах т.т. Молатава і Куйбышава.

Молатава ў „Доклад на XVII партконференцыі“.

3. „Марксызм-ленінізм аб сутнасці соцыялізму і камунізму“.

Ленін, „Государство и революция“, стар. 61—63, 67—69.

Маркс, „Критика Готской программы“.

ДА ЧАЦЬВЕРТАГА І ПЯТАГА РАЗЬДЗЕЛАЎ ТЭМЫ

1. „Сёння класавы вораг прыдаўлен, прыглушан, але вастрата класавай барацьбы астаецца“ (Кагановіч).

Ленін, т. XVI, стар. 467.

Кагановіч, „Московские большевики в борьбе за новую пятилетку“. Доклад на III Московской областной партконференции, стар. 118—121.

2. „Калі ўлада ўмацавалася ў руках рабочай класы... уся справа залежыць ад пролетарскай дысцыпліны і пролетарскай арганізаванасці“ (Ленін).

а) Ленін, т. XVI, стар. 254.

б) „ т. XVI, стар. 251, выд. 1-е.

3. „Нельга... весці паспяховую барацьбу з класавымі ворагамі, не змагаючыся адначасова з ухілам і нашай партыі, не перамагаючы гэтых ухілаў“ (Сталін). „Мы змагаліся і будзем змагацца з правым ухілам, які астаецца галоўнай небяспечкай на даным этапе, бо ён адлюстроўвае кулацкую і дробна-буржуазную зыхію“ (Кагановіч).

а) Сталін, „Вопросы ленинизма“, стар. 556—557.

б) Кагановіч, „Московские большевики в борьбе за победу пятилетки“, стар. 121—122.

4. Мы за адміраньне дзяржавы. І мы разам з тым стам за ўзмацненьне дыктатуры пролетарыяту“ (Сталін).

Ленін, „Государство и революция“.

Сталін, „Вопросы ленинизма“, стар. 516.

Кагановіч, „О задачах профсоюзов СССР на данном этапе развития“. Прамова на IX зьездзе профсаюзаў, стар. 14—15.

5. „Гісторыя паставіла пытаньне або Кастрычніцкая рэвалюцыя і барацьба за сацыялізм да канца, барацьба з усімі часовымі цяжкасьцямі, якія стаяць на нашым зьвілістым і цяжкім шляху, або назад да капіталізму“ (Кагановіч).

Кагановіч, „О задачах профсоюзов СССР на данном этапе развития“. Прамова на IX с'ездзе профсаюзов, стар. 29—32.